

Lauhanvuoren kansallispuiston kävijätutkimus 2012–2013

Översättning: Pimma Åhman.

Kansikuva: Retkeilijät matkalla Lauhanvuoren laelta Spitaalijärvelle.
Kuva Metsähallitus / Terttu Konttinen.

ISO 14001

© Metsähallitus, Vantaa 2014

ISSN-L 1235-8983
ISSN (verkojulkaisu) 1799-5388
ISBN 978-952-295-062-8 (pdf)

Terttu Konttinen

Lauhanvuoren kansallispuiston kävijätutkimus 2012–2013

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

METSÄHALLITUS

KUVAILULEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	30.5.2014
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	DIAARINUMERO	MH 208/2014 05.02
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA	kansallispuisto, Natura 2000 -alue		
ALUEEN NIMI	Lauhanvuoren kansallispuisto		
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI	Lauhanvuori FI0800001		
ALUEYKSIKKÖ	Etelä-Suomen luontopalvelut		
TEKIJÄ(T)	Terttu Konttinen		
JULKAISUN NIMI	Lauhanvuoren kansallispuiston kävijätutkimus 2012–2013		
TIIVISTELMÄ	<p>Vuonna 1982 perustettu Lauhanvuoren kansallispuisto sijaitsee Satakunnan ja Etelä-Pohjanmaan maakunnissa, Honkajoen ja Isojoen kunnissa sekä Kauhajoen kaupungissa. Kansallispuiston pinta-ala on 5 436 ha. Vuosittain Lauhanvuorelle suuntautuu noin 10 000 käyntiä. Kansallispuisto on tyypillisesti paikallinen ja jossain määrin myös maakunnallinen päiväretkelykohde.</p> <p>Lauhanvuoren kansallispuiston kävijätutkimuksen aineisto kerättiin 1.6.2012–20.4.2013. Tutkimuksella selvitettiin puiston kävijärakennetta ja mitä kävijät puistossa tekivät sekä kartoitettiin heidän kokemuksiaan ja mielipiteitään puistosta, sen hoidosta ja kehittämistarpeista. Lisäksi selvitettiin kävijöiden rahankäyttöä ja sen paikallistaloudellisia vaikutuksia.</p> <p>Kävijöistä 82 % oli päiväkävijöitä; vajaa viidennes yöpyi puistossa. Suosituimmat käyntikohteet olivat Spitaalijärvi, Lauhanvuoren näkötorni ja Kivijata. Päiväkävijät viipyivät alueella keskimäärin 3,4 tuntia, yöpyjät noin vuorokauden. Kävijöitä oli melko tasaisesti eri ikäluokista 25 ja 65 ikävuoden väliltä. Useimmiten puistoon saavuttiin 2–5 hengen ryhmässä, joka koostui oman perheen jäsenistä. Kävijöistä kaksi kolmasosaa (67 %) oli kotimaisia matkailijoita ja yksi kolmasosa paikallisia, puiston sijaintikuntien asukkaita. Ulkomaalaisia vastanneissa oli vain kaksi henkilöä.</p> <p>Tärkeimpiä syitä saapua Lauhanvuoren kansallispuistoon olivat luonnon kokeminen, maisemat ja rentoutuminen sekä poissaolo melusta ja saasteista. Suosituimmat harrastukset kansallispuistossa olivat kävely, luonnosta nauttiminen, luonnon tarkkailu ja maisemien katselu.</p> <p>Kävijöiden odotukset täyttyivät Lauhanvuoren käynnillä varsin hyvin. Käytettyjen palvelujen laatuun ja määrään oltiin melko tyytyväisiä. Erityisesti kiiteltiin tulentekopaikkoja polttopuu-huoltoineen, näkötornia ja pysäköintipaikkoja. Eniten kehitettävää olisi telttailupaikoissa sekä opastusrakenteissa ja -materiaaleissa: esitteissä, reittien opastetauluissa ja polkuviitoituksissa.</p> <p>Edellinen kävijätutkimus Lauhanvuoren kansallispuistossa tehtiin vuonna 2007, ja silloin tietoja käytettiin alueen hoito- ja käyttösuunnitelman laadinnassa. Tämän tutkimuksen tulokset toimivat alueelle tehtävän luontomatailusuunnitelman taustamateriaalina. Kovin suuria muutoksia ei tutkimusten tuloksissa ole muutaman vuoden sisällä tapahtunut: kävijäprofiilissa on pieniä muutoksia, puistossa yöpymisten määrä on lisääntynyt, ja eri tietolähteet ovat nyt suuremmissa roolissa (esim. www-sivut).</p> <p>Lauhanvuoren kansallispuiston kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset kokonaisvaikutukset ovat noin 200 000 euroa ja 2 henkilötyövuotta. Yöpyjien paikallistaloudellinen vaikutus on noin nelinkertainen päiväkävijöihin verrattuna.</p>		
AVAINSANAT	Lauhanvuoren kansallispuisto, kävijätutkimus		
MUUT TIEDOT			
SARJAN NIMI JA NUMERO	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 199		
ISSN-L	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-295-062-8
ISSN (VERKKOJULKAISU)	1799-5388		
SIVUMÄÄRÄ	56 s.	KIELI	suomi
KUSTANTAJA	Metsähallitus	PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, luontopalvelut	HINTA	

PRESENTATIONSBLAD

UTGIVARE	Forststyrelsen	UTGIVNINGSDATUM	30.5.2014
UPPDRAGSGIVARE	Forststyrelsen	DATUM FÖR GODKÄNNANDE	
SEKRETESSGRAD	Offentlig	DIARIENUMMER	MH 208/2014 05.02
TYP AV SKYDDSSOMRÅDE/ SKYDDSPROGRAM	nationalpark, Natura 2000-område		
OMRÅDETS NAMN	Lauhanvuori		
NATURA 2000-OMRÅDETS NAMN OCH KOD	Lauhanvuori FI0800001		
REGIONENHET	Södra Finlands naturtjänster		
FÖRFATTARE	Terttu Konttinen		
PUBLIKATION	Besökarundersökning i Lauhanvuori nationalpark 2012–2013		
SAMMANDRAG	<p>Lauhanvuori nationalpark grundades år 1982. Parken ligger inom Honkajoki och Storå kommuner och Kauhajoki stad i landskapen Satakunta och Södra Österbotten. Nationalparkens areal är 5 436 ha. Nationalparken har årligen ca 10 000 besökare. Den är ett typiskt dagsutflyktsmål för befolkningen på lokal nivå och i viss mån också på landskapsnivå.</p> <p>Materialet till besökarundersökningen i Lauhanvuori nationalpark insamlades 1.6.2012–20.4.2013. Man utredde bland annat besökarstrukturen, besökarnas aktiviteter i parken, samt besökarnas upplevelser av och åsikter om parken, dess skötsel och utvecklingsbehov. Därtill undersöktes besökarnas penninganvändning och dess effekt på den lokala ekonomin.</p> <p>Andelen dagsbesökare var 81 %; knappa en femtedel av besökarna övernattade i parken. De populäraste besöksmålen var Spitaalijärvi, Lauhanvuori utsiktstorn och Kivijata. Dagsbesökarna vistades i parken i genomsnitt 3,4 timmar, övernattarna ungefär ett dygn. Besökarna var rätt jämt fördelade på olika åldersgrupper mellan 25 och 65 år. Merparten kom till parken i sällskap på 2–5 personer, som bestod av familjemedlemmar. Två tredjedelar (67 %) av besökarna var inhemska turister, en tredjedel var lokala invånare från de kommuner parken ligger inom. Bara två av svararna var utländska.</p> <p>De viktigaste orsakerna till besöken i Lauhanvuori nationalpark var att få uppleva naturen, beundra landskapen och koppla av samt att komma bort från buller och föroreningar. De populäraste aktiviteterna bland besökarna i nationalparken var att vandra, njuta av naturen och göra naturobservationer samt att beskåda landskapen.</p> <p>Besökarnas förväntningar på parken uppfylldes väl. Besökarna var rätt nöjda med kvaliteten på och mängden av tjänster i parken. Mest beröm fick eldplatserna med veden, utsiktstornet och parkeringsplatserna. Mest förbättringar önskade sig besökarna i tältplatserna samt vägledningssstrukturen och -materialet: broschyrer samt infotavlor och skyltar i terrängen.</p> <p>Föregående besökarundersökning i Lauhanvuori nationalpark gjordes år 2007, och då användes uppgifterna för en skötsel- och användningsplan för området. Resultaten av denna nya besökarundersökning används som bakgrundsmaterial i den naturturismplan som görs upp för området. Det förekommer endast små skillnader i resultaten mellan dessa två undersökningar: besökarprofilen uppvisar små förändringar, antalet övernattningar har ökat och olika informationskällor spelar i dag en större roll än tidigare (t.ex. webbsidor).</p> <p>Lauhanvuori nationalparks besökares totala inkomsteffekt på området var ca 200 000 euro och sysselsättningseffekten 2 årsverken. Övernattarnas effekt på den lokala ekonomin är ca fyra gånger så stor som dagsbesökarnas.</p>		
NYCKELORD	Lauhanvuori nationalpark, besökarundersökning		
ÖVRIGA UPPGIFTER			
SERIENS NAMN OCH NUMMER	Forststyrelsens naturskyddspublikationer. Serie B 199		
ISSN-L	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-295-062-8
ISSN (ONLINE)	1799-5388		
SIDANTAL	56 s.	SPRÅK	finska
FÖRLAG	Forststyrelsen	TRYCKERI	
DISTRIBUTION	Forststyrelsen, naturtjänster	PRIS	

Sisällys

1 JOHDANTO.....	7
2 KÄVIJÄTUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	8
2.1 Alueen kuvaus.....	8
2.2 Aineisto ja menetelmät.....	13
3 TULOKSET.....	15
3.1 Kävijärakenne.....	15
3.1.1 Kävijöiden perustiedot.....	15
3.1.2 Kävijöiden seuruetiedot.....	18
3.2 Käynti Lauhanvuoren kansallispuistossa.....	19
3.2.1 Kohteen tärkeys.....	19
3.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset.....	20
3.2.3 Käyntien alueellinen jakautuminen.....	22
3.2.4 Käynnin kesto ja toistuvuus.....	24
3.2.5 Saapuminen alueelle.....	26
3.2.6 Kävijöiden rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset.....	28
3.2.7 Tietolähde.....	31
3.3 Kävijättyytyväisyys.....	32
3.3.1 Käynnin tarkoitus.....	32
3.3.2 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta.....	33
3.3.3 Kävijöiden odotusten toteutuminen.....	36
3.3.4 Vastanneiden käyntiä häirinneet tekijät.....	36
3.3.5 Kävijättyytyväisyysindeksi.....	38
3.4 Vapaamuotoiset ajatukset.....	40
4 TULOSTEN TARKASTELU.....	42
4.1 Yhteenveto.....	42
4.2 Vertailu aiempiin tutkimuksiin.....	44
KIITOKSET.....	46
LÄHTEET.....	46
LIITTEET.....	49
Liite 1 Lauhanvuoren kansallispuiston kävijätutkimuksen 2012 otantakehikko.....	47
Liite 2 Vastaajien ilmoittamat matkan muut kohteet.....	48
Liite 3 Vastaajien harrastukset Lauhanvuorella käynnin yhteydessä.....	49
Liite 4 Palvelujen laadun arviointi.....	50
Liite 5 Vapaamuotoinen palaute aihepiireittäin.....	51
Liite 6 Suomenkielinen kyselylomake.....	55

1 Johdanto

Lauhanvuoren kansallispuisto sijaitsee pääosin Etelä-Pohjanmaan maakunnassa, Isojoen kunnan ja Kauhajoen kaupungin alueella. Pieni osa puistosta, noin 3 ha, sijaitsee Satakunnan puolella, Honkajoen kunnan alueella. Lauhanvuoren laki on Länsi-Suomen korkein kohta, ja kansallispuisto poikkeaa lähialueesta myös geologialtaan ja kasvillisuudeltaan. Aluetta on kutsuttu Pikku-Lapiksi tai Länsi-Suomen Lapiksi, ja se onkin täysiverinen kilpailija Koillis-Suomen ja Lapin vaaroille (Metsähallitus 2013a).

Lauhanvuori tunnetaan karuista mäntykankaista, lähteikoista ja lähdepuroista, allikkoisista soista sekä kivijadoista eli muinaisista rantakivikoista (Metsähallitus 2013a). Lauhanvuoren kansallispuisto soveltuu hyvin päiväretkeilyyn, mutta se houkuttelee myös telттаilemaan, ja esimerkiksi monet yhdistykset harrastavat useamman päivän luontoretkiä Lauhanvuorella jopa talvisin. Lähi-etäisyydellä on tarjolla myös yksityisiä majoituspalveluja, joista lähimpänä on Lauhansarven luontomatkailukeskus noin viiden kilometrin päässä kansallispuiston rajalta.

Lauhanvuorella on edellisen kerran tehty kävijätutkimus vuonna 2007 (Kuivinen 2010a). Alueelta on toteutettu myös yhteinen yritystutkimus Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuiston kanssa (Kuivinen 2010b). Edellisten tutkimusten tietoja hyödynnettiin Lauhanvuoren kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelmassa, joka on tätä raporttia kirjoitettaessa hyväksyttävänä ympäristöministeriössä.

Tämä Lauhanvuoren kävijätutkimus on yksi neljästä rinnakkain toteutettavasta kävijätutkimuksesta. Tutkimuksia toteutettiin samanaikaisesti myös Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistossa (Konttinen 2014a), Haapakeitaan soidensuojelualueella (Konttinen & Saari 2013) sekä Hämeenkaan harjoitus- ja monikäyttöalueella (Konttinen 2014b). Lisäksi kaikilla neljällä alueella toteutettiin yksi yhteinen yritystutkimus (Konttinen 2014c). Kävijä- ja yritystutkimusten tulokset olivat keskeistä aineistoa Lauhanvuoren–Hämeenkanjaan aluekokonaisuuden luontomatkailusuunnitelman (Konttinen 2014d) laadinnassa.

Tässä kävijätutkimuksessa kartoitettiin puiston kävijärakennetta ja puistossa toteutettuja aktiviteetteja sekä selvitettiin kävijöiden kokemuksia ja mielipiteitä puiston palveluista, hoidosta ja kehittämiskohteista.

2 Kävijätutkimuksen toteutus

2.1 Alueen kuvaus

Vuonna 1982 perustettu Lauhanvuoren kansallispuisto sijaitsee Etelä-Pohjanmaan ja Pohjois-Satakunnan maakuntien rajalla. Kansallispuistoon on Seinäjoelta ja Porista matkaa noin 90 km, Tampereelta ja Vaasasta noin 140 km (kuva 1).

Tässä luvussa esitetty alueen kuvaus perustuu Lauhanvuoren kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelmaan (Metsähallitus 2011) sekä luontoon.fi-verkkopalvelun Lauhanvuorta esitteleviin sivuihin (Metsähallitus 2013a).

Lauhanvuoren maisema muodostuu metsäisestä vuoresta ja sen aaltoilevista rinteistä, kivijadoista sekä vuoren ympärillä avautuvista keidassoista. Monin paikoin hyvin jyhkeät metsät ovat karuja ja avaria. Alueen erikoinen geologinen historia näkyy vuoren rinteillä kehämäisesti kiertävinä muinaisina rantavalleina sekä kivijatoina eli muinaisina rantakivikoina. Geologisen erikoisuuden taustalla on se, että Lauhanvuoren alueella vanhan peruskallion päällä on kymmeniä metrejä paksu hiekkakivilaatta; kivijadat ovat hiekkakiveä. Toinen tekijä on jääkausi, jonka jälkeiset vaiheet näkyvät erilaisina rantamuodostumina vuoren rinteillä: rantatasanteina, eroosiotörminä, sulavesikuruina ja rantavalleina (Peltonen 2013).

Lauhanvuoren lakialue erottuu ympäristöstä rehevämpänä alueena, sillä se ei koskaan peittynyt veden alle mannerjään vetäytyessä. Lauhanvuorelle lumi tulee yleensä ympäröiviä alueita aikaisemmin ja sulaa myöhemmin. Kun rinteet pysäyttävät myös vesisateet, Lauhanvuori muodostaa runsaasti pohjavettä. Alueella on paljon lajistoltaan edustavia lähteitä ja niistä alkavia latvapuroja, luomia. Kasvillisuus on niillä paikoilla rehevämpää. ”Puhtaissa lähdepuroissa polskii tammukka eli purotaimen, joka pitkosten tömähdellessä piiloutuu rantapenkereen varjoihin” (Metsähallitus 2013a). Vesistöjä on alueella vähän – yhteensä vain noin 12 ha.

Kuva 1. Lauhanvuoren kansallispuiston sijainti. © Metsähallitus 2014, © Maanmittauslaitos 1/MML/14.

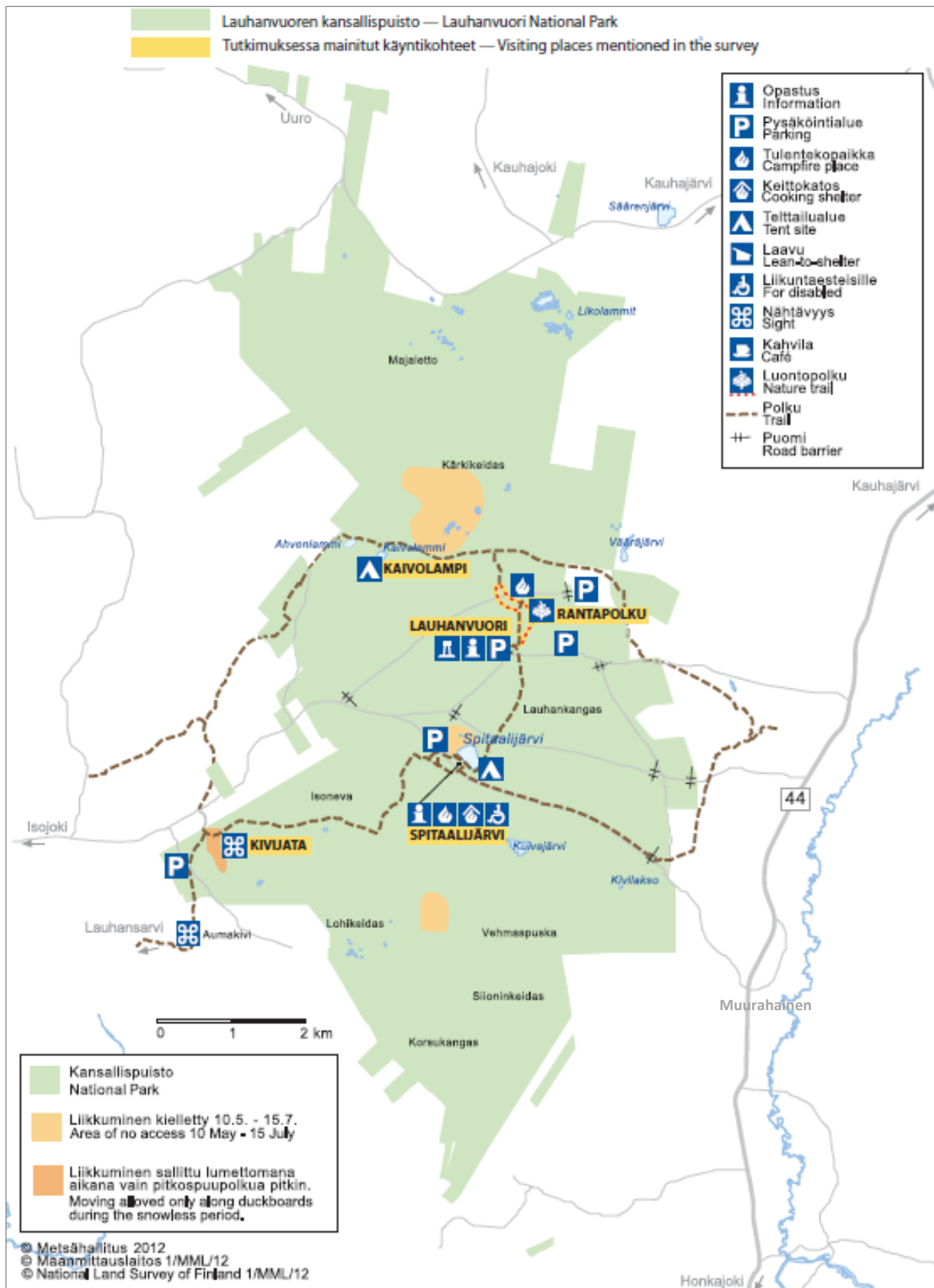
Kansallispuiston alueesta noin 60 % on metsiä: enimmäkseen kuivia ja karuja kangasmetsiä, jokin verran myös kuivahkoja tai lehtomaisia kankaita ja lehtoja. Puistossa on erikoisen laajoja luonnonmetsiä sekä myös harvinaisia eteläisiä aapasoita. Soita Lauhanvuoren alueella on vajaa puolet koko pinta-alasta. Niistä alle kolmannes on ojitettu, osa jo ennallistettu. Lauhanvuoren kasvillisuudessa näkyy sijainti Suomenselän vedenjakajaseudulla: siellä tavataan sekä eteläisiä että pohjoisia lajeja.

Vuoren alarinteiden kivennäismaan painanteisiin syntyneet karut ja ohutturpeiset suonotkelmat antavat Lauhanvuorelle omanlaisensa ilmeen. Keväisellä suolla kuulee teerien, metsojen, kurkien ja riekkojen ääniä. Alarinteiden karut kankaat ovat jäkälän peitossa, ja puusto on kitukasvuista mäntymetsää. Pohjoiset lajit viihtyvät Lauhanvuoren maisemissa: esimerkiksi tilhi, joka yleensä viettää kesän pohjoisessa, jää Lauhaan myös kesäksi. Mäntykankailla saattaa kuulla kulorastaan, järripeipon ja leppälinnun laulua sekä kesäöinä kehrääjän hyrinää. Puiston alueella pesii myös mustakurkku-uikku, ja kahlaajista alueen soilla esiintyy runsaana liro sekä vähälukuisempina kapustarinta ja valkoviklo. Syksyisin rinteitä koristaa mäntyjen juurista ravinteensa imevä lehtivihreätön mäntykukka.

Lauhanvuoren laella kasvillisuus on rehevämpää: valtalajeina ovat lehtipuut ja kuusi; rehevissä paikoissa tapaa mm. metsäkurjenpolvia, metsätähtiä, sananjalkoja ja nuokkuhelmiköitä. Hirvet syövät haavan ja pihlajan taimien latvustoja. Liito-orava viihtyy puiston vanhoissa metsissä ja saukko luomien varsilla. Joskus myös ilves, karhu ja susi saattavat liikkua puiston alueella. Sieltä löytyy myös useita uhanalaisia selkärangattomia lajeja, kuten lähdesirvikäs.

Lauhanvuori on erityisesti paikallinen ja maakunnallinen virkistyskohde. Puistoon tehdään noin 10 000 käyntiä vuosittain. Laskentamallin tarkentumisen jälkeen vuonna 2006 käyntimäärät putosivat noin kolmasosaan. Puiston suosituimpia käyntikohteita ovat Lauhanvuoren laki, Spitaalijärvi ja Kivijata sekä Metsähallituksen metsätalousmaalla sijaitseva Aumakivi. Myös kävijätutkimuksen keruupisteet sijoitettiin vilkkaimpiin käyntipaikkoihin: kesällä Lauhanvuoren laelle, Spitaalijärvelle, Kivijatalle ja Lauhansarven luontomatkailukeskukseen; talvella Spitaalijärvelle ja Lauhansarveen (kuva 2).

Lauhansarven luontomatkailukeskus tarjoaa majoitus- ja ravitsemispalveluja puiston ulkopuolella Isojoen puolella. Puiston itäpuolella sijaitseva Muurahaisen luontomatkailukeskus, jossa oli aiemmin ravintolapalveluja sekä Lauhanvuorta esittelevä Metsähallituksen luontonäyttely, myytiin hiljattain yksityiselle toimijalle. Näyttely on edelleen keskuksen tiloissa, mutta rakennus ei toistaiseksi ole aktiivisessa käytössä. Muurahaisen kyläyhdistys käy pyydettäessä avaamassa ovet näyttelyyn.

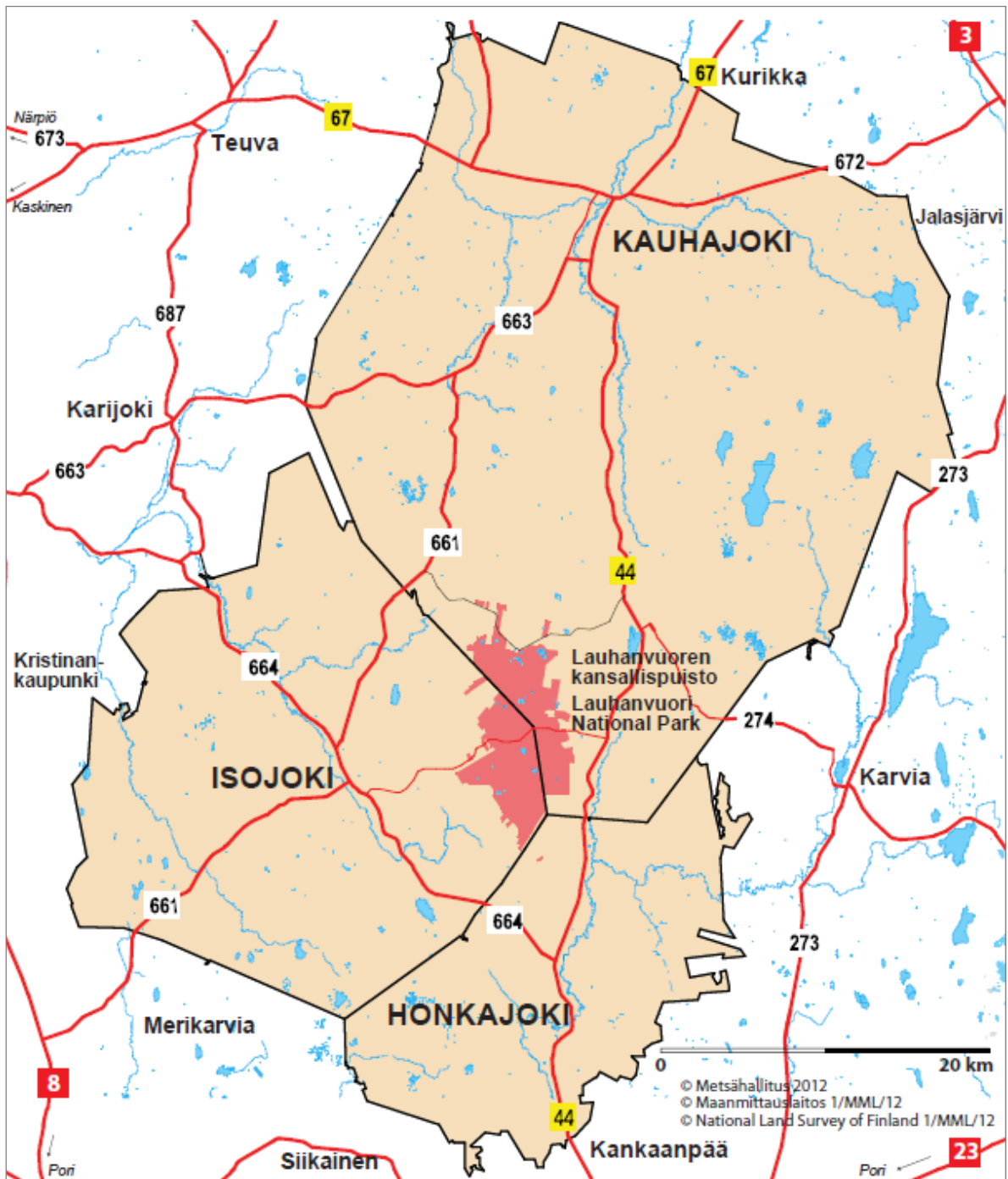

Kuva 2. Lauhanvuoren kansallispuiston palvelut sekä kävijätutkimuksessa mainitut käyntikohteet (keltaisella korostuksella). © Metsähallitus 2014, © Maanmittauslaitos 1/MML/14.

Taulukkoon 1 on koottu tärkeimmät tiedot Lauhanvuoren kansallispuistosta. Lisätietoja löytyy mm. Luontoon.fi-verkkopalvelusta (Metsähallitus 2013a). Tätä tutkimusta varten määritelty lähi-alue – Honkajoen ja Isojoen kunnat sekä Kauhajoen kaupunki – esitetään kartalla kuvassa 3.

Taulukko 1. Lauhanvuoren kansallispuistoa kuvaavat tärkeimmät tiedot vuonna 2013.

LAUHANVUOREN KANSALLISPUISTO	
Perustamisajankohta	1982
Sijainti	Satakunnassa ja Etelä-Pohjanmaalla, Honkajoen ja Isojoen kuntien sekä Kauhajoen kaupungin alueella
Pinta-ala	Pinta-ala 5 436 ha
Käyntimäärä	Noin 10 000/vuosi
Palvelut	<p>Metsähallituksen palvelut</p> <ul style="list-style-type: none"> • Näkötorni Lauhanvuoren laella • Keittokatos, 2 tulentekopaikkaa, telttailualue ja laiturit Spitaalijärvellä • Telttailualueet ja tulentekopaikat Ahvenlammilla ja Kaivolammilla • Palaneen Lauhan kämpän pihapiiri, jossa mm. kaivo • Kesäretkeilyreitti 20,5 km • Luontopolku 3 km • Pitkospuupolkua 2,7 km • Hiihtolatu 27 km • Paikallinen pyöräreitti 10,3 km • Valtakunnallinen pyöräreitti 5,7 km • Pysäköintialueita 7 kpl <p>Ravitsemis-, majoitus-, opastus- ja ohjelmapalveluja on saatavilla alueen luontomatkailuyrittäjiltä.</p>
Käyttömuodot	Luonnonsuojelu, luonnon virkistyskäyttö, luontomatkailu, tutkimus, kulttuuriperinnön suojelu, marjastus, sienestys
Hoito- ja käyttösuunnitelma	Laadittu vuonna 2010 (Metsähallitus 2011)

Kuva 3. Lauhanvuoren kansallispuisto ja tätä tutkimusta varten määritelty lähialue. Tummemman punaisella merkityt alueet ovat kansallispuistoa (tutkimusalue). Vaaleanruskeat alueet ovat Lauhanvuoren kansallispuiston lähialuetta. © Metsähallitus 2014, © Maanmittauslaitos 1/MML/14.

2.2 Aineisto ja menetelmät

Kävijätutkimuksen aineisto kerättiin 1.6.2012–20.4.2013. Lomakkeita oli kävijöiden saatavilla postilaatikoissa ns. kylmissä keruupisteissä kesällä Lauhanvuoren laella, Spitaalijärvellä ja Kivijärvellä. Lisäksi Lauhansarven yrittäjä jakoi lomakkeita puistossa käyneille asiakkailleen, jotka täyttivät ne paikan päällä. Ohjattuja haastatteluja ei kesällä tehty satunnaisista kävijämääristä johtuen. Kesäajan tiedonkeruusta vastasi Heli Saari.

Talvella lomakkeita oli kylmässä keruupisteessä ainoastaan Spitaalijärvellä. Lomakkeita jaettiin ohjeistaen myös suoraan kävijöille Lauhanvuoren laella, Spitaalijärvellä ja Muurahaisessa. Mukaan annettiin palautuskuori, jotta lomakkeita ei tarvinnut täyttää kylmässä ulkona, sillä puistossa tavatut kävijät olivat pääsääntöisesti hiihtolenkiltään palaavia henkilöitä. Lomakkeita ja palautuskuoria jätettiin jonkin verran myös puiston parkkipaikoilla kävijöiden autojen tuulilaseille, jos retkeläiset eivät olleet ehtineet palata keruukäynnin puitteissa. Lauhansarven yrittäjä täytti lomakkeita puistossa käyneillä asiakkailleen myös talvella. Talviajan tiedonkeruusta vastasi Terttu Konttinen. Kävijätutkimuksen otantakehikko esitetään liitteessä 1.

Talven keruupäivät suunniteltiin etukäteen, mutta käytännössä niitä muutettiin joustavasti sen mukaan, miten kävijöitä oli mahdollista tavata puistossa. Lauhansarven yrittäjä oli keskeinen tietolähde keruupäivien suunnittelussa. Kaikkiaan keruupäiviä kertyi kymmenen. Alkupalvi osoittautui hyvästä lumitilanteesta ja kuntien ylläpitämistä laduista huolimatta hyvin hiljaiseksi, ja myös hiihtolomien aikaan väkeä oli liikkeellä tavanomaista vähemmän. Pitkittyneen talven ansiosta tiedonkeruuta voitiin jatkaa vielä huhtikuulla. Kaikki puistossa tavatut yli 15-vuotiaat henkilöt saivat lomakkeet mukaansa, ja keruukäyntien aikana parkkipaikoille jätetyt autot varustettiin lomakkeepussilla. Kukaan puistossa tavattu henkilö ei suoraan kieltäytynyt vastaamasta, ja myös autoihin jätettyihin lomakkeisiin oli vastattu kohtuullisen hyvin.

Tutkimuksessa käytettiin Metsähallituksen vakiomuotoista kävijätutkimuslomaketta, joka muokattiin Lauhanvuoren kansallispuistoon sopivaksi (liite 6). Vakiolomaketta ja -menetelmiä käytettäessä tutkimus on vertailukelpoinen Metsähallituksen muiden vastaavien tutkimusten kanssa (Kajala ym. 2009). Samalla tavalla voidaan hankkia vertailukelpoista tietoa myös Lauhanvuorelta myöhemmin, ja nyt hankittuja tuloksia voidaan verrata vuonna 2007 saatuihin tuloksiin. Lomakkeesta olivat käytettävissä suomen- ja englanninkieliset versiot.

Vastauksia saatiin yhteensä 220, joista 129 kertyi kesällä 2012 (tavoite 300 kpl) ja 91 talvella 2013 (tavoite 100 kpl). Talven osalta päästiin lähelle tavoitetta, kesällä jäätiin 43 %:iin tavoitteesta. Talvikävijät olivat siten hiukan yliedustettuina aineistossa. Englanninkielisiä vastauksia oli aineistossa kaksi kappaletta. Vaikka vastausten määrällistä tavoitetta ei saavutettu, on tutkimusjoukko kohtuullisen edustava ja sitä voidaan pitää edelliseen tutkimukseen nähden vertailukelpoisena. Ikäjakauma on tässä tutkimuksessa monipuolisempi (lähempänä koko väestön ikäjakaumaa) ja korkeakoulututkinnon suorittaneita on enemmän, mutta esimerkiksi sukupuolijakauma on lähes identtinen ja kävijöitä on tullut edelleen hyvin eri puolilta Suomea.

Kysymyksiin oli pääsääntöisesti vastattu hyvin, ja erityisesti käynnin jälkeen kotona täytetyt lomakkeet olivat huolellisesti täytettyjä. Myös palvelujen laatua mittaaviin kysymyksiin, jotka on usein koettu työläiksi vastata, oli talvella vastattu huolella. Palvelujen määrää oli hieman useammin jätetty arvioimatta.

Suurin osa vastauksista saatiin Spitaalijärveltä (taulukko 2). Spitaalijärven keittokatosta käytetään paljon, ja lomakkeita on ollut helppo täyttää pöytien ääressä. Reilu neljäsosa vastauksista on kertynyt Lauhansarvesta, jossa yrittäjä on jakanut niitä asiakkailleen. Lauhanvuoren laelta, näkötornilta, vastauksia on tullut erityisesti kesällä 2012. Kivijadalla lomakkeita kerättiin vain kesällä.

Kylmissä kyselypisteissä kävijätutkimukseen osallistuneilla oli käytettävissään kaksi karttaa. Kartassa 1 (kuva 2) oli Lauhanvuoren kansallispuiston alue palveluineen ja paikannimineen, ja kartassa 2 (kuva 3) Lauhanvuoren kansallispuiston lähialue (Honkajoki, Isojoki ja Kauhajoki). Kotonan lomakkeen täytäneille ei annettu karttoja mukaan.

Taulukko 2. Vastausten jakautuminen haastattelupaikoittain Lauhanvuoren kansallispuistossa 2012–2013.

Haastattelupaikka	Kpl	%
Spitaalijärvi	100	45
Lauhansarvi	58	26
Lauhanvuoren näkötorni	49	22
Kivijata	13	6
Yhteensä	220	100

Kyselylomakkeiden tiedot tallennettiin Metsähallituksen asiakasseurantatietojen hallintaan käytettävään ASTA-tietojärjestelmään. Aineiston analysoinnin tilastollisina menetelminä käytettiin suorien jakaumien tarkastelua ja kuvailevia tunnuslukuja (keskiarvo, keskihajonta, moodi, mediaani ja prosenttipisteet):

- Moodi on tyyppiarvo, joka kuvaa aineiston yleisintä arvoa.
- Mediaani ilmaisee muuttujan keskimmäisen arvon jakaen havaintoaineiston kahteen yhtä suureen osaan.
- 25 %:n prosenttipiste ilmaisee sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu neljäsosa havaintoaineistosta, ja 75 %:n prosenttipiste sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu kolme neljäsosaa havainnoista.

Avoimia vastauksia on tiivistetty luokittelemalla.

Kävijöiden rahankäytön paikallistaloudellisten vaikutusten laskemiseen käytettiin Metsäntutkimuslaitoksen ja Metsähallituksen vuonna 2009 kehittämää laskentamallia (Metsähallitus & Metsäntutkimuslaitos 2009), joka on osa Metsähallituksen ASTA-tietojärjestelmää. Paikallistaloudellisten vaikutusten laskemisessa käytetään ASTAan tallennettuja tietoja kävijöistä ja heidän rahankäytöstään sekä alueen vuotuista käyntimäärää. Laskentaa varten suojelu- ja retkeilyalueet on jaettu neljään luokkaan lähialueen asukastiheyden perusteella. Lauhanvuoren kansallispuisto kuuluu tässä tarkastelussa luokkaan maaseutu. Kullekin luokalle on laskettu keskimääräiset välitömiä vaikutusten kertautumista kuvaavat kertoimet sekä työllisyysuhdeluvut. Apuna on käytetty Tilastokeskuksen maakunnallisista panos-tuotostaulukoista johdettuja paikallisia panos-tuotostaulukoita.

3 Tulokset

3.1 Kävijärakenne

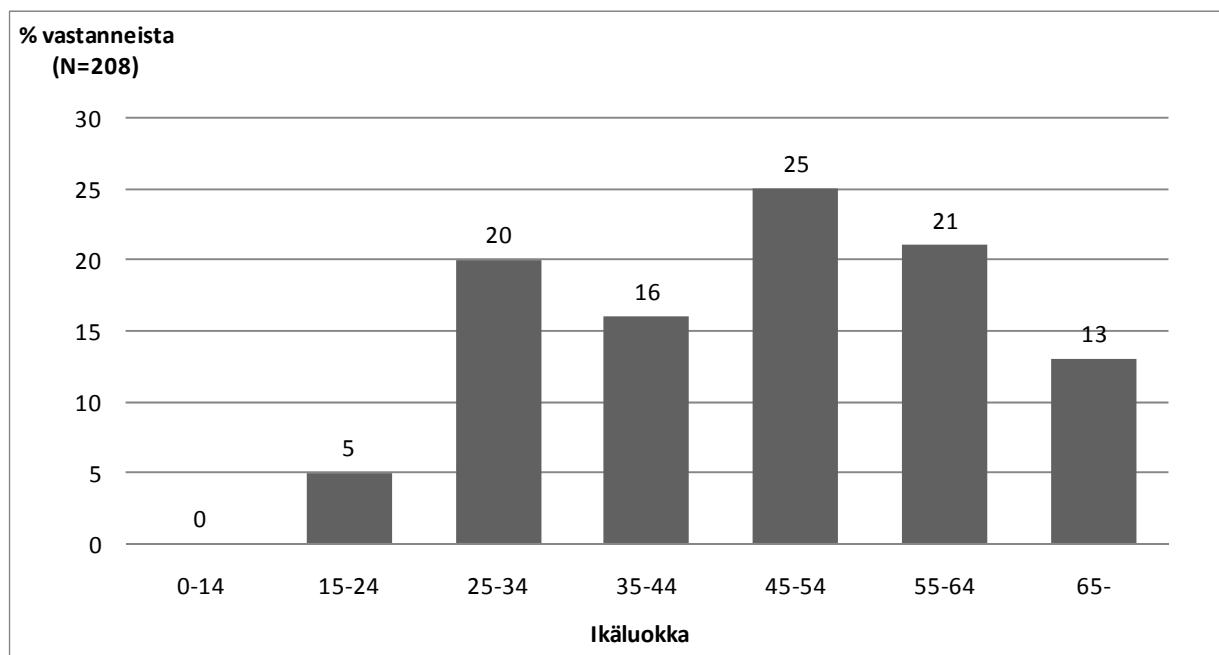
3.1.1 Kävijöiden perustiedot

Kävijätutkimukseen vastanneista 54 % oli miehiä ja 46 % naisia (N = 218). Miesten keski-ikä oli noin 50, naisten noin 44 vuotta (taulukko 3). Yksi vastaajista oli kohderyhmään nähden niukasti alaikäinen, 14-vuotias, mutta koska seurueessa oli myös aikuinen, vastaus hyväksyttiin mukaan aineistoon. Vanhin vastaaja oli 79-vuotias.

Taulukko 3. Vastanneiden ikää kuvaavia tunnuslukuja. Vastanneiden lukumäärä (N) oli 208.

Ikä	Mies	Nainen	Kaikki
Keski-ikä	49,81	44,21	47,17
län keskihajonta	15,19	13,31	14,57
Minimi-ikä	14	16	14
Maksimi-ikä	79	71	79
Moodi	60	41	46
Mediaani	51	44	48

Suurin kävijäryhmä Lauhanvuorella oli 45–54-vuotiaat, joskin vastaajat edustivat eri ikäluokkia melko tasaisesti kaikkein nuorimpia ja vanhimpia lukuun ottamatta. Esimerkiksi 25–34-vuotiaita oli viidesosa vastaajista (kuva 4).

Kuva 4. Vastanneiden ikäjakauma.

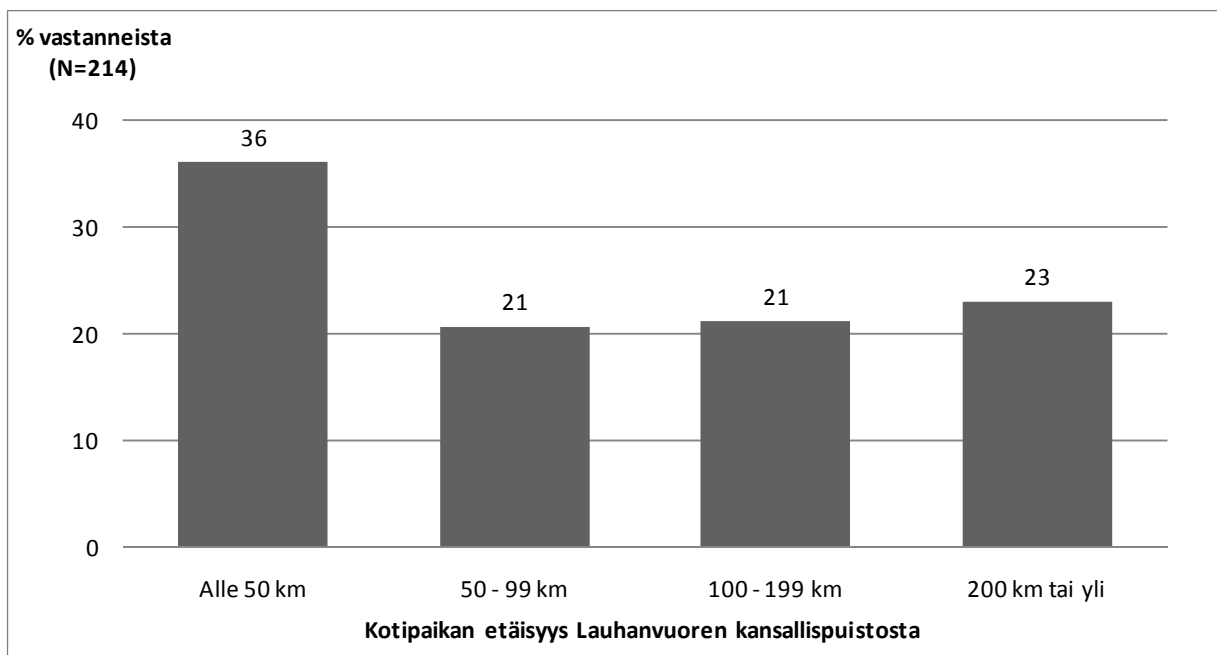
Vastaajista 49 % oli ammattikoulu- tai opistotasaisen tutkinnon ja 44 % korkeakoulututkinnon suorittaneita. Kahdeksalla prosentilla ei ollut lainkaan ammatillista tutkintoa (taulukko 4).

Taulukko 4. Vastanneiden ammatillinen koulutus.

Ammatillinen koulutus	Mies		Nainen		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Ammattikoulu	16	14	22	25	38	19
Opistotasoinen tutkinto	34	31	25	28	59	30
Alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto	19	17	16	18	35	18
Ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto	32	29	20	22	52	26
Ei ammatillista tutkintoa	10	9	6	7	16	8
Yhteensä	111	100	89	100	200	100

Lauhanvuoren kävijät luokiteltiin kotipaikan sijainnin mukaan paikallisiksi asukkaiksi tai matkailijoiksi. Puiston lähialueella – Honkajoella, Isojoella ja Kauhajoella – asuvat nimettiin paikallisiksi asukkaiksi, kaikki muut kotimaisiksi tai ulkomaisiksi matkailijoiksi. Tällä luokittelulla kävijöistä kaksi kolmasosaa (67 %) oli kotimaisia matkailijoita ja kolmasosa paikallisia asukkaita. Ulkomaisia kävijöitä ei vastanneissa ollut kuin kaksi; he olivat kotoisin Ruotsista ja Belgiasta.

Reilu kolmasosa vastaajista asuu alle 50 km:n etäisyydellä Lauhanvuoren kansallispuistosta ja toisaalta lähes neljäsosa asuu yli 200 km:n etäisyydellä puistosta (kuva 5). Kaukaisimmat kotimaiset kävijät olivat Kuusamosta, Keminmaalta, Nurmekselta, Joensuusta ja Oulusta. Oulusta oli vastaajien joukossa kolme vierailijaa.

Kuva 5. Vastanneiden kotipaikan etäisyys Lauhanvuoren kansallispuistosta.

Vastaajien kotikunnan mukaan tarkasteltuna reilu viidesosa oli Kauhajoelta kotoisin (taulukko 5). Seuraavaksi eniten kävijöitä oli Isojoelta, Tampereelta ja Porista (jokaisesta 6 %). Kärki-kymmenikköön mahtuvat myös Turku (2 %), josta matkaa Lauhanvuorelle kertyy noin 220 km, sekä Vantaa (2 %) noin 320 km:n päässä.

Lauhanvuoren kansallispuiston kävijätutkimukseen osallistui henkilöitä yhteensä 64 eri kunnasta, joskin neljässä kunnassa on tehty kuntaliitos viime vuosina. Tässä raportissa ne on mainittu kuitenkin erikseen.

Taulukko 5. Vastanneiden kotikunnat.

Asuinkunta	Kpl	%	Asuinkunta	Kpl	%
Kauhajoki	48	22	Ilmajoki	1	0
Isojoki	13	6	Jalasjärvi	1	0
Tampere	13	6	Joensuu	1	0
Pori	12	6	Jurva, liittynyt Kurikkaan 1.1.2009	1	0
Seinäjoki	11	5	Juupajoki	1	0
Vaasa	10	5	Kaarina	1	0
Honkajoki	9	4	Karkkila	1	0
Sastamala	5	2	Karstula	1	0
Kankaanpää	4	2	Kaskinen	1	0
Karvia	4	2	Keminmaa	1	0
Turku	4	2	Kirkkonummi	1	0
Vantaa	4	2	Kuusamo	1	0
Espoo	3	1	Lammi, liittynyt Hämeenlinnaan 1.1.2009	1	0
Hämeenlinna	3	1	Lapinlahti	1	0
Jyväskylä	3	1	Merikarvia	1	0
Järvenpää	3	1	Mänttä-Vilppula	1	0
Kristiinankaupunki	3	1	Nastola	1	0
Oulu	3	1	Nokia	1	0
Eura	2	1	Noormarkku, liittynyt Poriin 1.1.2010	1	0
Harjavalta	2	1	Nousiainen	1	0
Helsinki	2	1	Nurmijärvi	1	0
Ikaalinen	2	1	Nurmo, liittynyt Seinäjokeen 1.1.2009	1	0
Karjoki-Bötom	2	1	Paimio	1	0
Kurikka	2	1	Parkano	1	0
Lapua	2	1	Petäjävesi	1	0
Lohja	2	1	Pomarkku	1	0
Naantali	2	1	Rauma	1	0
Nurmes	2	1	Riihimäki	1	0
Teuva	2	1	Tammela	1	0
Ulvila	2	1	Uusikaupunki	1	0
Valkeakoski	2	1	Äänekoski	1	0
Hamina	1	0			
Hanko	1	0	Yhteensä	214	100

3.1.2 Kävijöiden seuruetiedot

Lauhanvuoren kansallispuiston kävijät saapuivat puistoon useimmiten pienissä 2–5 hengen seurueissa (72 %) (taulukko 6). Isommalla porukalla käyneitä oli 16 %. Vastanneista 57:lla (26 %) oli seurueessaan alle 15-vuotiaita (taulukko 7). Näissä seurueissa oli keskimäärin 1,8 lasta, ja heidän ikänsä oli keskimäärin noin 8 vuotta. Liikuntaesteisiä oli kolmessa seurueessa.

Taulukko 6. Vastanneiden seuruetiedot.

Seurueen koko	Kpl	%
Yksin	27	12
2–5 hengen seurue	157	72
6 tai useamman hengen seurue	34	16
Yhteensä	218	100

Taulukko 7. Usean hengen seurueita kuvaavia tunnuslukuja Lauhanvuoren kansallispuistossa.

	n	Keski-arvo	Keskihajonta	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Seurueen koko yhteensä	191	4,1	3,44	2	2	3	5	20
Alle 15-vuotiaita	57	1,8	1,04	1	1	1	2	5
Liikuntaesteisiä	3	1,0		1	1	1	1	1
Alle 15-vuotiaiden syntymävuodet	92	2004,0	3,74	1998	2001	2004	2007	2012

Reilu kolme neljäsosaa vastaajista oli tullut kansallispuistoon joko oman perheen (68 %) tai ystävien (14 %) kanssa (taulukko 8). Yhdistyksen kanssa vierailleita oli 9 % vastanneista. Muun seurueen maininnut oli tullut Lauhanvuorelle seurakuntakavereidensa kanssa.

Jotkut matkailijat olivat saapuneet puistoon oman perheen lisäksi esimerkiksi muiden sukulaisten seurassa. Järjestelmään voidaan tallentaa kuitenkin vain yksi vaihtoehto, joten heidät on tallennettu oman perheen kanssa liikkuneisiin.

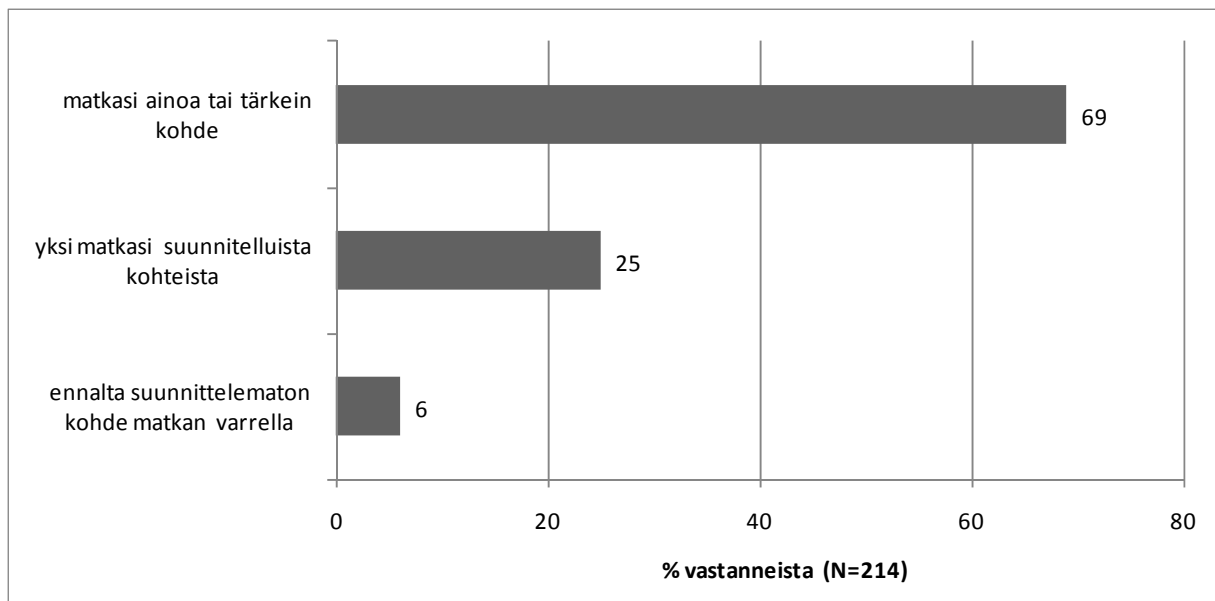
Taulukko 8. Seurueen koostumus.

Seurue	Kpl	%
Oman perheen jäsenet	126	68
Ystävät	25	14
Kerho, yhdistys tms.	16	9
Muut sukulaiset	11	6
Työtoverit	3	2
Eläkeläisryhmä	1	1
Opiskeluryhmä	1	1
Jokin muu	1	1
Yhteensä	184	100

3.2 Käynti Lauhanvuoren kansallispuistossa

3.2.1 Kohteen tärkeys

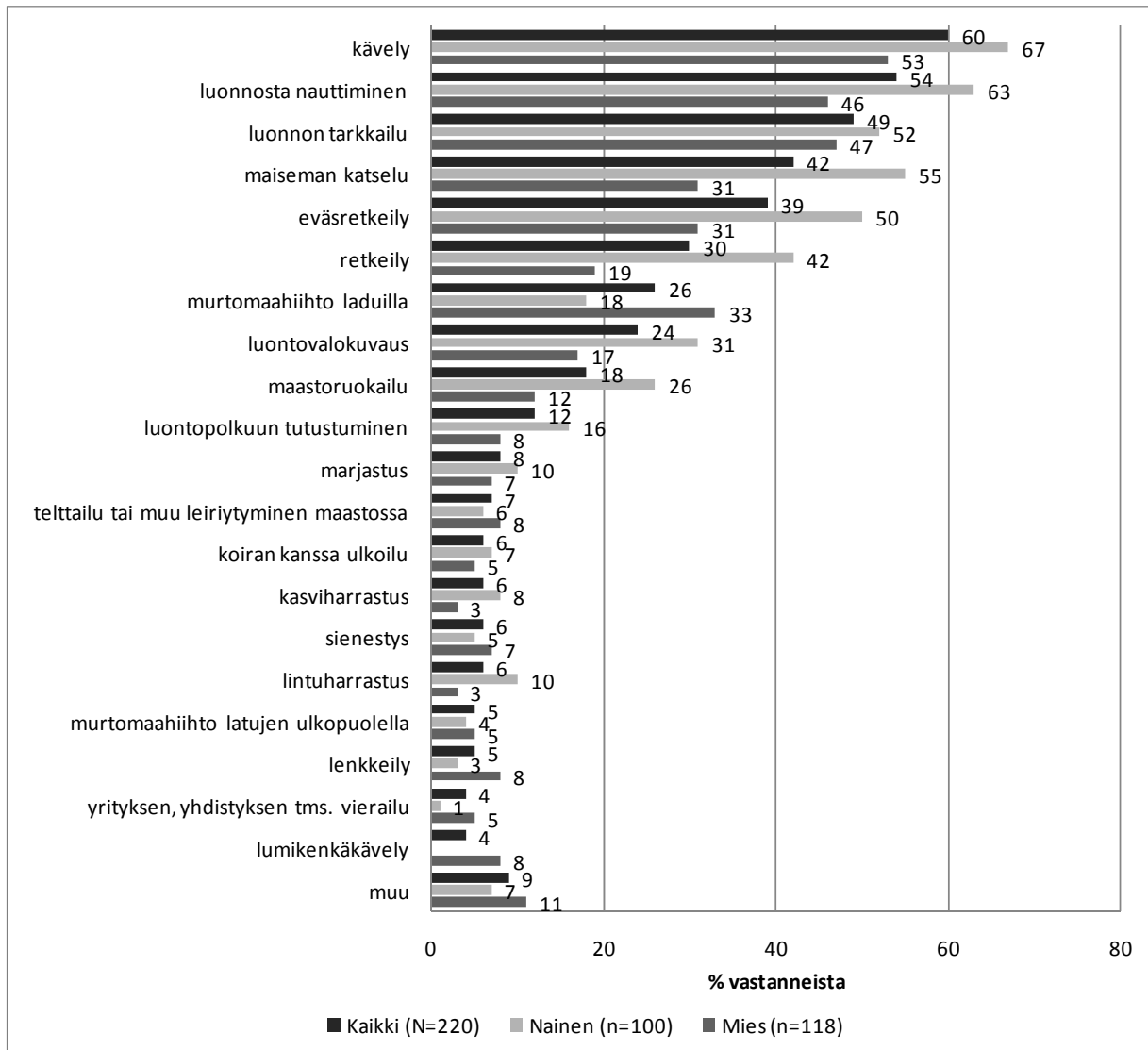
Suurimmalle osalle (69 %) Lauhanvuoren kansallispuisto oli matkan pääkohde (kuva 6). Neljäsosalle Lauhanvuori oli yksi matkan suunnitelluista kohteista. Monet heistä, jotka kävivät muissakin kohteissa, olivat alueella sukuloimassa tai kävivät samalla Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistossa. Jotkut olivat laajemmalla kansallispuistokierroksella ja kävivät samalla matkalla jopa Oulangan kansallispuistossa saakka. Heistä, jotka saapuivat Lauhanvuorelle ennalta suunnittelematta, kuusi henkilöä mainitsi matkansa pääkohteen. Muut kohteet ja pääkohteet esitetään liitteessä 2.

Kuva 6. Lauhanvuoren kansallispuiston tärkeys matkan kohteena.

3.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset

Kävijätutkimukseen vastanneet harrastivat Lauhanvuoren kansallispuistossa useimmiten kävelyä (60 %) (kuva 7). Reilu puolet vastaajista nautti Lauhanvuoren luonnosta, hiukan alle puolet harrasti luonnon tarkkailua. Noin 40 % oli tullut katselemaan maisemia sekä retkeilemään eväiden kanssa. Huomionarvoista on, että naiset olivat ylipäättään selvästi aktiivisempia harrastamaan erilaisia asioita kansallispuistossa kuin miehet. Miehet olivat huomattavasti naisia useammin liikkeellä vain hiihtoladuilla ja lumikenkäkävelyllä. Kuvaan on koottu eniten mainintoja saaneet harrastusmuodot. Kaikki aktiviteetit esitetään taulukkona liitteessä 3.

Kuva 7. Erilaisten harrastusten suosio kyseisellä käynnillä Lauhanvuoren kansallispuistossa, 21 eniten mainintoja saanutta aktiviteettia. Kysymyksessä oli mahdollista valita useampi vaihtoehto.

Suurin osa kävijöistä ehti harrastamaan useita aktiviteetteja Lauhanvuorella käyntinsä aikana; 58 % oli osallistunut vähintään neljään erilaiseen toimintaan (taulukko 9).

Taulukko 9. Harrastusten lukumäärä kyseisellä käynnillä Lauhanvuoren kansallispuistossa.

Harrastusten lukumäärä	Miehet		Naiset		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
1–3	57	48	36	36	94	43
4–6	48	41	44	44	92	42
7–9	9	8	12	12	21	10
10 tai enemmän	4	3	8	8	13	6
Yhteensä	118	100	100	100	220	100

Vastaajat listasivat muutamia muita harrastusmuotoja valmiiden vastausvaihtoehtojen lisäksi. Geokätköilyä harrasti Lauhanvuorella kuusi kävijää, ja uimassa kävi viisi henkilöä (taulukko 10). Moottorikelkkailua puistossa ei voi harrastaa; mutta lähialueilla on aktiivisia kelkkakerhoja, jotka ylläpitävät reittejä, ja kaksi kävijää olikin harrastanut kelkkailua lähiurilla.

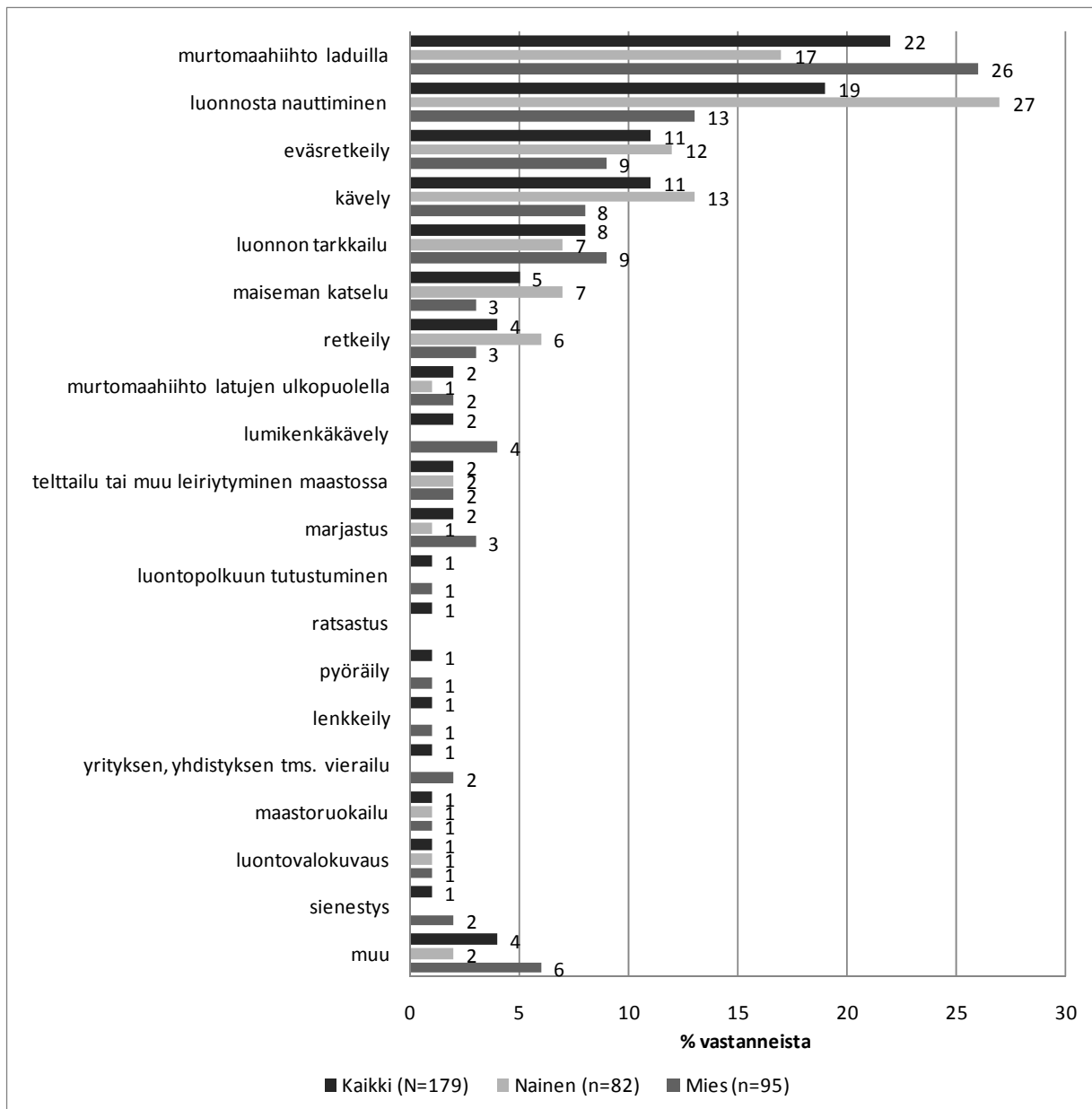
Joillakin lähikuntien yhdistyksillä on perinteisesti ollut tapana kokoontua talvella Lauhanvuorelle useammaksi päiväksi. He olivat pystyttäneet puolijoukkueteltan ja sieltä käsin käyneet maastossa hiihtäen, lumikenkäillen tai kävellen.

Taulukko 10. Vastanneiden muut harrastukset tällä käynnillä Lauhanvuoren kansallispuistossa.

Muu harrastus	Kpl
Geokätköily	6
Uiminen/uiminen Spitaalijärven	5
Moottorikelkkailu	2
Fishing	1
Kokea puolijoukkueteltassa nukkumista talvella –27°C:ssa	1
Makkaranpaisto	1
Pakko käydä, HIENO KOHDE	1
Pojanpojan opettaminen luonnossa viihtyjäksi	1
Ruokailu	1
Vain olla hiljaa kuunnellen	1
Yhteensä	20

Tärkeintä Lauhanvuorella harrastamaansa aktiviteettia eivät aivan kaikki vastaajat halunneet eritellä; tuloksissa korostuu se, että Lauhanvuori on talvisin suosittu hiihtokohde (kuva 8). Isojoen kunta ja Kauhajoen kaupunki pitävät latuja hyvässä kunnossa, ja puistossa käydään hiihtämässä kauempaakin. Erityisesti miehet tulivat puistokäynnillään ensisijaisesti hiihtämään.

Vajaa viidennes vastaajista piti tärkeimpänä luonnosta nauttimista, ja varsinkin naisille se on ollut tärkein asia puistossa. Yli kymmenesosa oli tullut Lauhanvuorelle pääasiassa eväsretkeilemään ja kävelemään.

Kuva 8. Vastanneiden tärkein harrastus tällä käynnillä Lauhanvuoren kansallispuistossa.

3.2.3 Käyntien alueellinen jakautuminen

Kävijätutkimukseen vastanneet olivat vierailleet aktiivisimmin niissä kohteissa, joiden lähelle pääsee autolla (ks. kuva 2, s. 10). Spitaalijärvi on ollut suosituin kohde (82 % vastaajista käynyt), Lauhanvuoren näkötorni toiseksi suosituin (66 %) (taulukko 11). Reilu kolmasosa vastanneista oli käynyt Kivijatalla ja reilu viidesosa Rantapolulla. Aumakivellä, joka sijaitsee varsinaisen kansallispuistoalueen ulkopuolella, oli käynyt 12 henkilöä.

Kaivolampi ja Ahvenlampi sijaitsevat Lauhanvuoren näkötornilta katsoen luoteeseen, ja molempien lampien yhteydessä on telttailualueet. Polkuja pitkin tulee Lauhanvuoren näkötornilta matkaa noin 3–4 km. Kaivolammilla oli käynyt 12 % vastaajista, Ahvenlammilla vain muutama vastaaja.

Taulukko 11. Käyntien alueellinen jakautuminen Lauhanvuoren kansallispuistossa. Kysymyksessä pystyi valitsemaan usean vaihtoehdon.

Käyntikohte	Kpl	%
Spitaalijärvi	178	82
Lauhanvuoren näkötorni	143	66
Kivijata	73	34
Rantapolku	47	22
Kaivolampi	26	12
Aumakivi	12	6
Ahvenlampi	6	3
Muu	42	19
Vastanneita yhteensä	217	

Monet olivat nimenneet Lauhansarven luontomatkailukeskuksen yhdeksi käyntikohteeksi, vaikka se sijaitsee kansallispuiston ulkopuolella (taulukko 12). Hiihtäjät olivat käyttäneet hiihtoreittejä monipuolisesti sekä puistossa että sen ulkopuolella. Isojoelle pääsee Lauhansarvesta valaistua latua pitkin, ja se on ollut niin paikallisten kuin matkailijoidenkin aktiivisessa käytössä. Sekä valaistua reitti Isojoelle että latu Kangasjärven ja Lauhansarven välillä ovat maastoltaan helppoja, joten ne soveltuvat myös vähän hiihtoa harrastaneille.

Taulukko 12. Kävijöiden mainitsemat muut käyntikohteet Lauhanvuoren kansallispuistossa.

Käyntikohte	Kpl
Lauhansarvi	11
Hiihtoreitit	10
Kangasjärvi, Lauhansarvi	2
Kelkkareitti	2
Hiihtolenkki, Kangasjärvi	1
Huhtakorpi	1
Isojoki, Lauhansarvi	1
Kangasjärvi	1
Kuivajärvi, Vehmaspuska	1
Laki, Lauhansarvi	1
Lähimetsä	1
Metsäkämpä	1
Peräkorvessa	1
Poniaita	1
Ravintola	1
Sahtiopisto	1
Sahtiopisto, hiihtoladuilla	1
Sahtiopisto, joka puolella	1
Telttailualueella	1
Ukonkivellä	1
Yhteensä	41

3.2.4 Käynnin kesto ja toistuvuus

Lauhanvuoren kansallispuistoa pidetään yleisesti päiväretkikohteena, ja kävijätutkimukseen vastanneistakin 82 % oli päiväkävijöitä (taulukko 13). Kolmannes kävijöistä asuu kansallispuiston lähikunnissa ja käy alueella muutaman tunnin päiväretkellä. Päiväkäynti kesti keskimäärin 3,4 tuntia ja tyypillisin päivävierailu oli kolmen tunnin mittainen. Pisimmillään päivävierailu on kestänyt 12 tuntia.

Kansallispuistossa yöpyneistä oli miehiä 55 %, mutta yöpymisen sisältäneet naisten vierailut kestivät keskimäärin hiukan pidempään kuin miesten. Ero on kuitenkin pieni. Kaikkiaan puistossa yövyttiin keskimäärin yhden yön verran joko asuntoautossa tai -vaunussa tai teltassa (taulukko 15).

Taulukossa 14 esitetään matkailijoiden (so. muualta kuin puiston lähialueelta kotoisin olevien) Lauhanvuorelle saapuneiden vastaajien kokonaisviipymä. Heitä on yhteensä 67 % tutkimukseen osallistuneista. Osa näistä matkailijoista on taulukossa 13 luokiteltu päiväkävijöiksi, koska he ovat yöpyneet vain kansallispuiston ulkopuolella. Yli puolet matkailijoista yöpyi puistossa ja/tai sen lähialueilla, miehet selvästi useammin kuin naiset, ja miehillä myös vierailun kesto on ollut pidempi kuin naisilla. Pisimmillään miespuolinen henkilö on viipynyt kaksi kuukautta; naisilla pisin vierailu on kestänyt kaksi viikkoa.

Lauhanvuoren lähialueella yöpyneistä suurin osa on asunut vuokramökissä (51 %) tai omassa mökissä (23 %) (taulukko 15). Omassa mökissä on yövytty selvästi pidempään kuin muissa majoituksissa: viipymä on kaksinkertainen esimerkiksi vuokramökissä vietettyyn aikaan verrattuna. Muualla yöpyneet ovat vierailleet pääasiassa sukulaisten ja ystävien luona, keskimäärin kolmen yön verran.

Taulukko 13. Päiväkävijöiden ja yöpyjien osuus sekä käynnin kesto Lauhanvuoren kansallispuiston alueella.

Kävijäryhmä	n	Osuus %	Käynnin kesto (päiväkävijöillä h, yöpyjillä vrk)				
			Keskiarvo	Mediaani	Moodi	Min	Max
Päiväkävijät	178	82	3,4	3	3	0	12
Miehet	94	53	3,7			1	12
Naiset	83	47	3,2			0	12
Yöpyjät	38	18	1,4	1	1	1	4
Miehet	21	55	1,2			1	3
Naiset	16	42	1,6			1	4
Yhteensä	216						

Taulukko 14. Matkailijoiden käynnin kesto Lauhanvuoren kansallispuistossa ja sen lähialueella.

Kävijäryhmä	n	Osuus %	Käynnin kesto (päiväkävijöillä h, yöpyjillä vrk)				
			Keskiarvo	Mediaani	Moodi	Min	Max
Päiväkävijät	50	43	4,5	5	3	1	12
Miehet	24	48	5,2			1	8
Naiset	25	50	3,9			1	12
Yöpyjät	65	57	3,3	2	2	1	60
Miehet	38	58	3,6			1	60
Naiset	26	40	2,8			1	14
Yhteensä	115						

Taulukko 15. Yöymisten kesto (vrk) yöpymistavoittain Lauhanvuoren kansallispuistossa ja lähialueella (n = 77).

Yöymistapa	n	Keski-arvo	Keski-hajonta	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Kansallispuistossa (n = 30)								
Asuntoauto tai -vaunu	11	1,5	0,93	1	1	1	2	4
Oma majoite (laavu, telta tms.)	19	1,3	0,45	1	1	1	2	2
Lähialueella (n = 47)								
Vuokramökki	24	2,3	1,88	1	1	2	2	8
Oma mökki	11	4,6	4,54	1	2	2	8	14
Asuntoauto tai -vaunu	4	1,8	0,96	1	1	2	2	3
Maatilamajoitus	1	1,0	0,30	1	1	1	1	1
Muu	7	2,9	1,95	1	2	2	3	7

Taulukko 16. Käynnin toistuvuus Lauhanvuoren kansallispuistossa.

Käynnin toistuvuus	Miehet		Naiset		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Ensi kertaa alueella	22	21	24	27	46	23
Käynyt aikaisemmin	84	79	66	73	150	77
Yhteensä	106		90		196	

Valtaosa (77 %) tutkimukseen osallistuneista oli käynyt alueella aiemmin, miehistä hieman useampi kuin naisista (taulukko 16). Lauhanvuoren kansallispuistossa aiemmin vierailleet olivat käyneet puistossa keskimäärin 6,7 kertaa viimeisten 12 kk:n aikana (taulukko 17). Keskiarvoa nostavat muutamat hyvin aktiiviset puistossa kävijät, sillä puolet aiemmin käyneistä oli käynyt siellä korkeintaan kaksi kertaa viimeisen vuoden aikana. Kaikkiaan viisi kävijää on vierailut Lauhanvuorella vähintään 50 kertaa viimeisen vuoden sisällä.

Puolet kävijöistä on käynyt Lauhanvuoren kansallispuistossa ensimmäisen kerran yli 23 vuotta sitten, ennen vuotta 1990 (taulukko 18). Yksi vastaaja oli käynyt alueella jo 71 vuotta sitten 8-vuotiaana. Neljäsosalla ensimmäisestä käynnistä on vierähtänyt vähintään 35 vuotta. Edellisen kerran vastaajat ovat käyneet Lauhanvuorella yleensä kahden vuoden sisään, mutta yhdellä vastaajalla on kulunut edellisestä käynnistä aikaa 28 vuotta.

Taulukko 17. Lauhanvuoren kansallispuistossa aiemmin vierailleiden käynnit viimeisten 12 kk:n aikana.

	n	Keski-arvo	Keski-hajonta	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Käynnit viimeisten 12 kuukauden aikana	150	6,7	20,05	0	1	2	5	200

Taulukko 18. Lauhanvuoren kansallispuistossa aiemmin vierailneiden ensimmäisen ja viimeisimmän käynnin ajoittuminen.

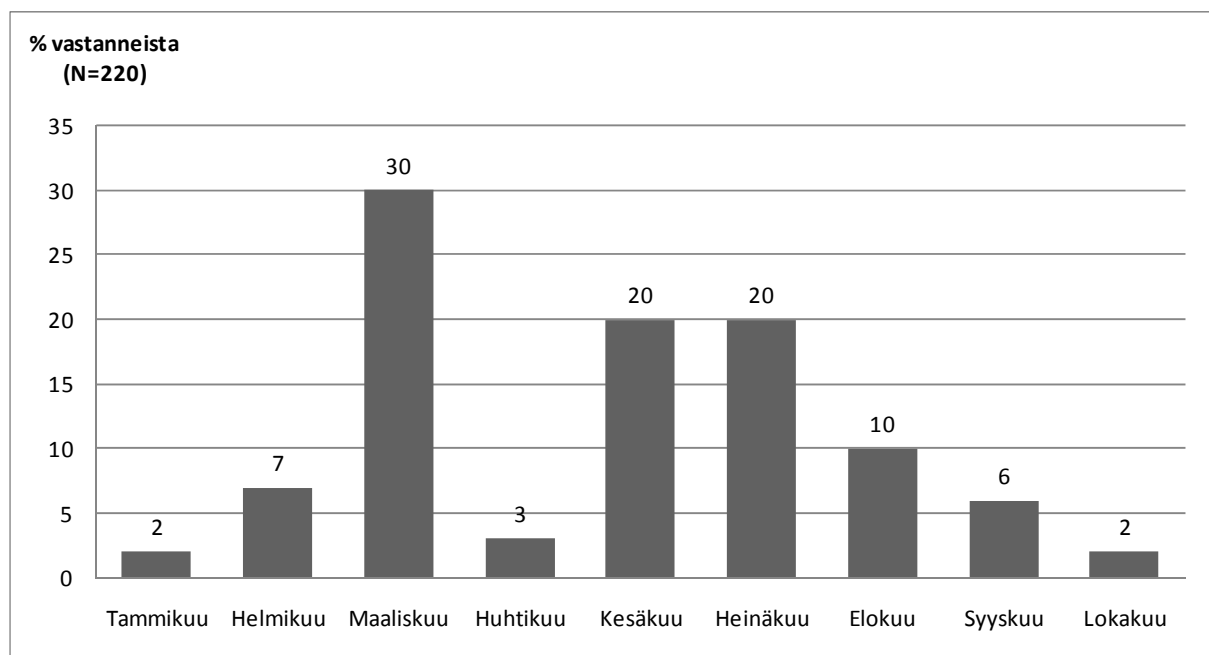
Ensimmäinen ja viimeisin käynti alueella	n	Keski-arvo	Keskihajonta	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Ensimmäisen kerran käynyt								
vuonna	145	1988,5	16,07	1941	1978	1990	2001	2013
vuotta sitten	145	23,9	16,12	0	11	23	35	71
Viimeksi käynyt								
vuonna	133	2010,3	4,46	1985	2011	2012	2012	2013
vuotta sitten	133	2,2	4,39	0	0	1	2	28

3.2.5 Saapuminen alueelle

Lauhanvuoren kansallispuiston kävijätutkimuksen vastauksia kertyi eniten maaliskuussa (30 %) sekä kesä- ja heinäkuussa (molemmissa 20 %) (kuva 9). Erityisesti loppukesä 2012 oli hyvin saateinen, ja siltä osin myös vastauksia kertyi vähemmän. Alkutilvi oli hiljainen, mutta maaliskuussa hiihtosää olivat edelleen hyvät ja väkeä kävi enemmän.

Yleisimmät saapumispäivät ajoittuvat viikon loppupuolelle: lauantaisin saapui 29 % ja perjantaisin 20 % vastaajista. Keskiviikko ja sunnuntai olivat lähes yhtä suosittu saapumispäivät; maanantai oli kaikkein hiljaisin (taulukko 19).

Kaksi kolmasosaa (67 %) vastaajista saapui kansallispuistoon päivällä kello kymmenen ja neljän välillä (taulukko 20). Talvikauden keruuajat osuivat tuohon kohtaan, ja jos väkeä ylipäätään oli liikkeellä, heidät myös tavattiin puistossa.

Kuva 9. Vastanneiden saapuminen Lauhanvuoren kansallispuistoon kuukausittain.

Taulukko 19. Lauhanvuoren kansallispuistoon saapuminen ja kyselyyn vastaaminen viikonpäivittäin.

Viikonpäivä	Saapunut		Vastannut	
	kpl	%	kpl	%
Maanantai	8	4	9	4
Tiistai	18	8	18	8
Keskiviikko	30	14	30	14
Torstai	23	10	23	10
Perjantai	43	20	43	20
Lauantai	63	29	63	29
Sunnuntai	35	16	34	15
Yhteensä	220	100	220	100

Taulukko 20. Lauhanvuoren kansallispuistoon saapuminen vuorokaudenajan mukaan.

Kellonaika	Saapunut	
	kpl	%
08:00–09:59	12	6
10:00–11:59	40	19
12:00–13:59	57	27
14:00–15:59	44	21
16:00–17:59	29	14
18:00–19:59	15	7
20:00–21:59	9	4
22:00–07:59	3	1
Yhteensä	209	100

Lauhanvuoren kansallispuistoon ei kulje julkista liikennettä. Valtaosa (94 %) kävijöistä saapuikin puistoon henkilö- tai matkailuautolla (taulukko 21). Talviaikaan puistoon voi tulla myös hiihtäen, ja suksilla oli saapunut kuusi henkilöä (tieto sisältyy Jokin muu -kohtaan). Kaksi henkilöä oli maininnut tulleensa moottorikelkalla. Todennäköisesti kuljettajat tarkoittivat saapumista Lauhan-sarveen, sillä kansallispuistoon ei saa ajaa moottorikelkalla. Yksi vastaaja kertoi tulleensa työ-matkalla tarvitsemallaan pakettiautolla. Taulukossa 22 on esitetty kaikki kulkuneuvot, joita kävijät olivat käyttäneet matkalla kotoaan Lauhanvuoren kansallispuistoon.

Taulukko 21. Vastanneiden viimeisin kulkuneuvo heidän matkallaan Lauhanvuoren kansallispuistoon.

Viimeisin kulkuneuvo	Kpl	%
Henkilöauto	186	85
Henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto	19	9
Moottoripyörä	2	1
Polkupyörä	2	1
Tilausbussi (ryhmämatka)	1	0
Jokin muu	8	4
Yhteensä	218	100

Taulukko 22. Kaikki kulkuneuvot, joita vastanneet käyttivät matkallaan kotoaan Lauhanvuoren kansallispuistoon. Matkaan on voitu käyttää useampaa kulkuneuvoa.

Kulkuneuvo	Kpl	%
Henkilöauto	190	87
Henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto	19	9
Polkupyörä	3	1
Juna	2	1
Moottoripyörä	2	1
Linja-auto	1	0
Tilausbussi (ryhmämatka)	1	0
Jokin muu	9	4
Vastanneita yhteensä	218	100

3.2.6 Kävijöiden rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset

Kävijätutkimuksessa mitattiin vastaajien rahankäyttöä tällä käynnillä Lauhanvuoren kansallispuistossa ja sen lähialueella sekä laskettiin kuluttamisen paikallistaloudelliset vaikutukset. Paikallistaloudellisten vaikutusten laskenta perustuu vuoden 2012 käyntimäärään, joka oli noin 9 400 kävijää. Arvioinnissa käytettyjä käsitteitä on avattu taulukossa 23.

Taulukko 23. Paikallistaloudellisten vaikutusten arviointiin liittyviä käsitteitä ja niiden määritelmiä.

Käsite	Määritelmä
Kokonaistulovaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset tulovaikutukset.
Kokonaistyöllisyysvaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset henkilötyövuodet.
Kotimaiset matkailijat	Kohteen lähialueen ulkopuolelta Suomesta tulevat kävijät.
Paikalliset kävijät	Lähialueella asuvat kävijät.
Majoittujat	Kohteessa tai sen lähialueella vähintään yhden yön majoittuneet kävijät.
Päiväkävijät	Kävijät, jotka eivät ole yöpyneet kohteessa tai sen lähialueella.
Välittömät vaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä aiheutuvat välittömät tulo- ja työllisyysvaikutukset lähialueen yrityksissä.
Välilliset vaikutukset	Välittömät vaikutukset kertautuvat välillisiksi vaikutuksiksi, kun välitöntä tuloa saavat yritykset ostavat muilta lähialueen yrityksiltä tuotteita ja palveluita sekä maksavat tuloa työntekijöille, jotka käyttävät tulonsa tuotteiden ja palvelujen ostoon lähialueella. Osa välillisistä vaikutuksista vuotaa alueen ulkopuolelle.

Vastaajat arvioivat kuluttaneensa Lauhanvuorella käynnillään puistossa ja sen lähialueella keskimäärin 21 euroa (taulukko 24). Puistossa tai sen lähialueilla yöpyneet arvioivat kuluttaneensa keskimäärin 44 euroa ja päiväkävijät 9 euroa.

Taulukko 24. Lauhanvuoren kansallispuiston kävijöiden keskimääräinen rahankäyttö (sis. ALV) käyntikertaa kohden matkailijaryhmittäin kansallispuistossa ja sen lähialueella.

	Kaikki	Majoittujat	Päiväkävijät
Kaikki kävijät	N = 186	n = 66	n = 119
Keskimääräinen kulutus (€)	21	44	9
Kotimaiset matkailijat	n = 126	n = 60	n = 66
Keskimääräinen kulutus (€)	29	48	11
Ulkomaiset matkailijat	n = 2	n = 1	n = 1
Keskimääräinen kulutus (€)	-	-	-
Lähialueen asukkaat	n = 56	n = 5	n = 50
Keskimääräinen kulutus (€)	7	-	6

Lauhanvuoren kansallispuiston kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset kokonaisvaikutukset olivat vuoden 2012 käyntimäärällä laskettuina noin 197 000 euroa ja työllisyysvaikutukset noin 2 henkilötyövuotta (taulukko 25, vrt. Metsähallitus 2013b). Nämä luvut kuvaavat kävijöiden rahankäytöstä alueelle muodostuvia välillisiä ja välittömiä rahavirtoja sekä niihin kytkeytyviä työllisyysvaikutuksia.

Lauhanvuoren kansallispuiston kävijät käyttivät eniten rahaa majoituspalveluihin (taulukko 25). Niiden tulovaikutus on myös selvästi suurin. Toiseksi eniten rahaa kului ruoka- ja vähittäiskauppaostoksiin, kolmanneksi eniten huoltamo-ostoksiin. Vaikka kahvila- ja ravintolaostoksiin käytetty keskimääräinen rahasumma on pienempi kuin ruoka- ja huoltamo-ostoksiin käytetty, tuottavat niihin käytetyt eurot enemmän henkilötyövuosia. Palvelualojen työllisyysvaikutus on vähittäismyymälöitä suurempi, ja niiden tulovaikutus kohdistuu myös paremmin lähialueelle.

Ohjelmanpalvelujen osuus käytetyistä euroista on hyvin pieni, ja niiden tulovaikutus jää viiteen prosenttiin. Työllistävää vaikutusta niillä ei nykyisellään Lauhanvuoren alueella juuri ole. Paikallisliikenteen osuus Lauhanvuoren kansallispuiston kävijöiden tulovaikutuksista on olematon.

Taulukko 25. Lauhanvuoren kansallispuiston kävijöiden rahankäyttö ja paikallistaloudelliset vaikutukset menolajittain Lauhanvuoren kansallispuistossa ja sen lähialueella (N = 186) vuonna 2012.

Menolaji	Keskimääräinen rahankäyttö (€, sis. ALV)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	% tulo-vaikutuksista	Työllisyysvaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	4,98	2 897	3	0
Paikallisliikenne ²	0,02	185	0	0
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	5,14	13 932	12	0
Kahvila ja ravintola	3,46	28 386	25	1
Majoittuminen	6,33	54 400	49	1
Ohjelmanpalvelut ³	0,71	6 114	5	0
Muut menot ⁴	0,78	5 701	5	0
Välittömät vaikutukset yhteensä		111 614	100	2
Välilliset vaikutukset		85 775		1
Kokonaisvaikutukset		197 389		2

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen – kuten bussi- ja taksimatkojen – kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut (esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin)

⁴ Muut menot (esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat)

Majoittujien rahankäytöstä syntyvät tulovaikutukset alueella ovat lähes nelinkertaiset päiväkävijöihin verrattuna (taulukko 26). Päiväkävijöiden paikallistaloudelliset vaikutukset ovat suuremmat vain kahvila- ja ravintolapalvelujen käytössä.

Taulukko 26. Päiväkävijöiden ja majoittujien paikallistaloudelliset vaikutukset Lauhanvuoren kansallispuistossa ja lähialueella vuonna 2012.

Menolaji	Päiväkävijät n = 119		Majoittujat n = 66		Yhteensä N = 185	
	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	1 048	0,0	1 865	0,0	2 913	0,0
Paikallisliikenne ²	186	0,0	0	0,0	186	0,0
Ruoka- ja muut vähittäis- kauppaostokset	4 947	0,1	9 060	0,1	14 007	0,2
Kahvila ja ravintola	14 858	0,3	13 681	0,2	28 539	0,5
Majoittuminen	0	0,0	54 694	1,0	54 694	1,0
Ohjelmalvelut ³	2 787	0,0	3 360	0,0	6 147	0,1
Muut menot ⁴	197	0,0	5 535	0,1	5 732	0,1
Välittömät vaikutukset yhteensä	24 022	0	88 195	2	112 218	2
Välilliset vaikutukset	17 786	0	68 452	0	86 239	1
Kokonaisvaikutukset⁵	41 809	1	156 647	2	198 456	2

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen – kuten bussi- ja taksimatkojen – kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut (esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin)

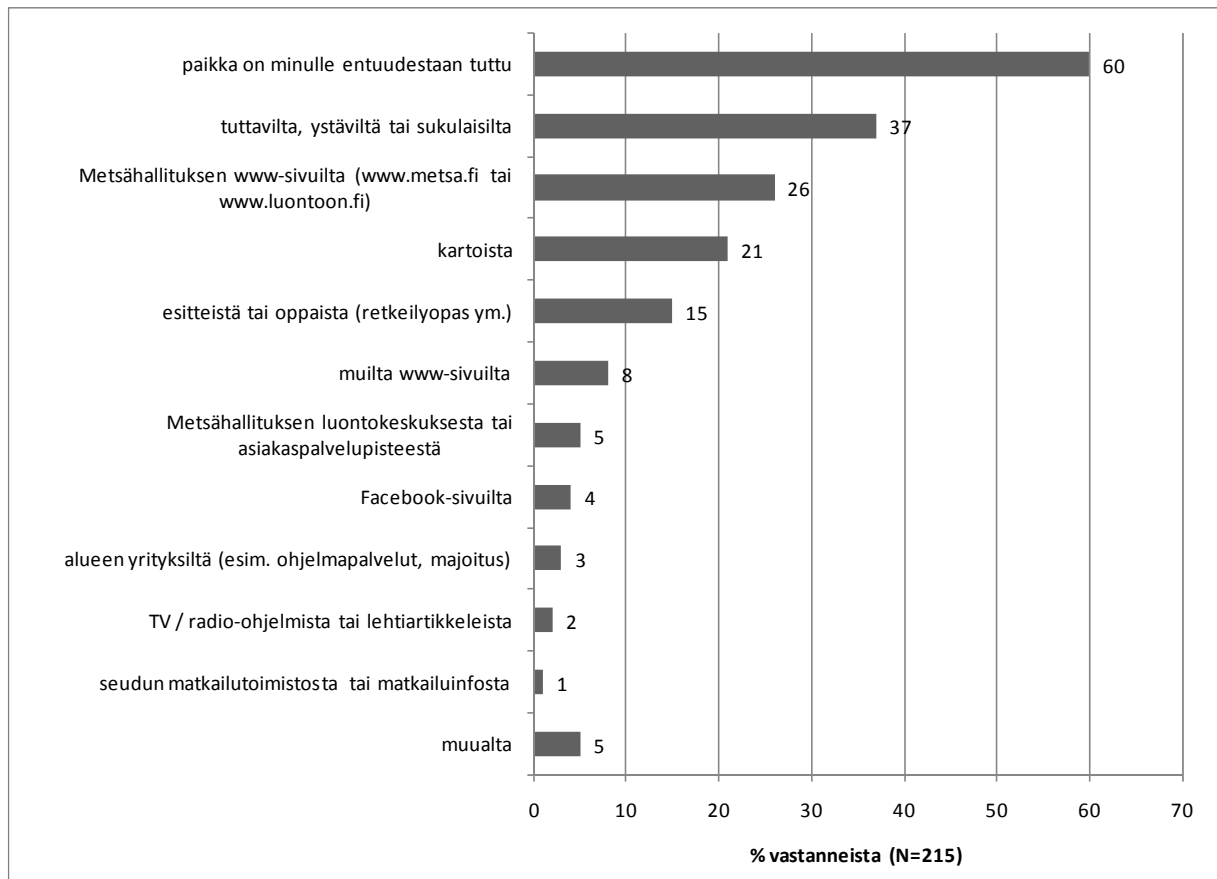
⁴ Muut menot (esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat)

⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

3.2.7 Tietolähde

Lauhanvuoren kansallispuisto on suurimmalle osalle kävijöistä entuudestaan tuttu, ja puistoa koskevat tiedot perustuvat aiempiin kokemuksiin (kuva 10). Reilu kolmasosa oli kuullut alueesta ”puskaradion” kautta sukulaisilta ja ystäviltä. Metsähallituksen verkkosivuilta tietoa oli hankkinut reilu neljäsosa vastanneista.

Monilla kävijöillä on omaan tai vanhempien syntymäpaikkaan liittyviä kytköksiä Lauhanvuoreen. Tietoa alueesta on saatu myös työpaikan kautta (taulukko 27).

Kuva 10. Vastanneiden tietolähteet Lauhanvuoren kansallispuistosta.

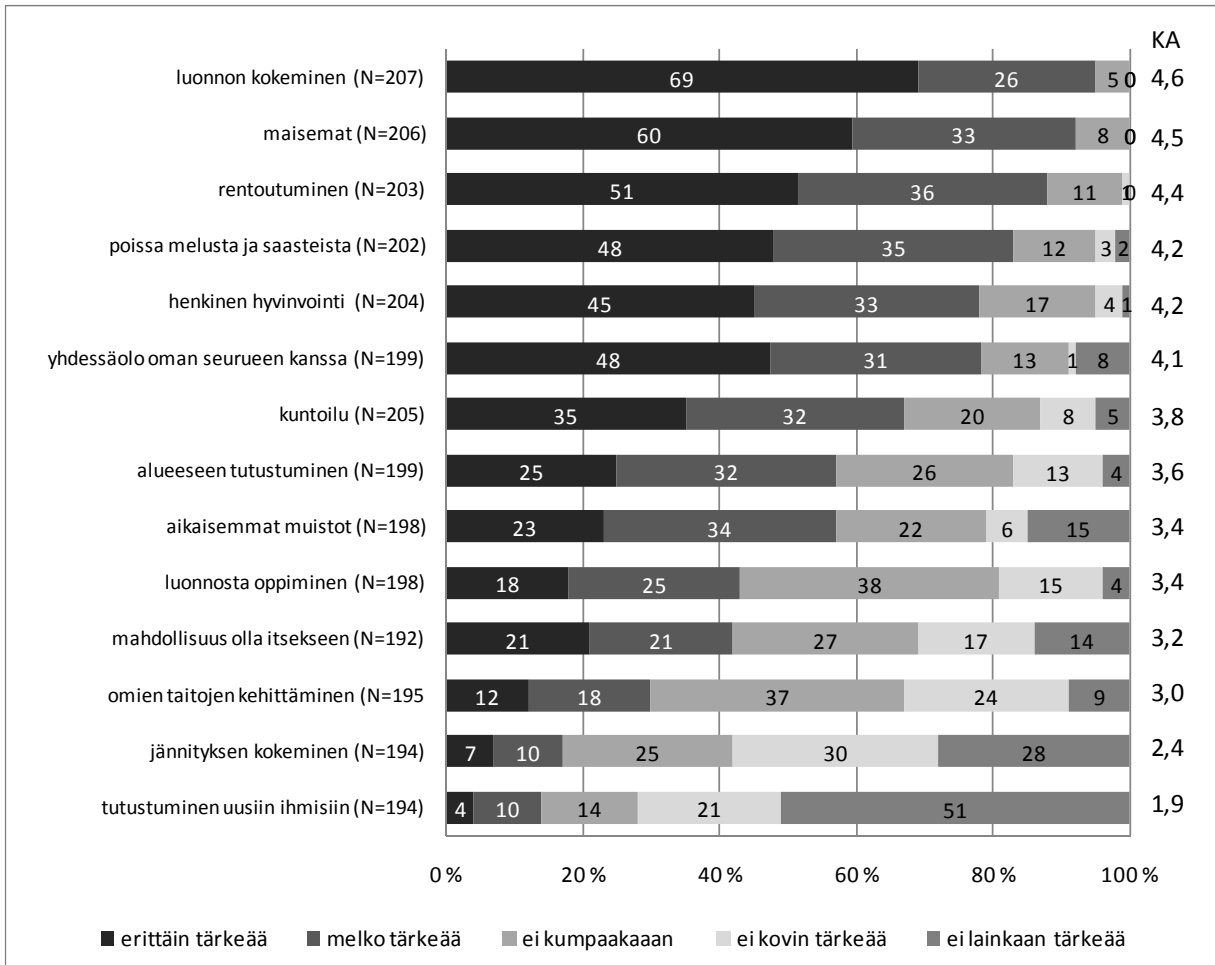
Taulukko 27. Vastanneiden muut tietolähteet.

Tietolähde	Kpl
Ammatti/työtoverit	2
Lapsuudesta asti ollut tiedossa / äidinmaidosta	2
Anoppini on kotoisin Isojoelta	1
geocaching.com	1
Gps tour	1
Harjoitustyö yliopistossa	1
Isäni syntymäpaikka	1
Kirjasto	1
Partioryhmä	1
Yleinen tieto	1
Yhteensä	12

3.3 Kävijätyytyväisyys

3.3.1 Käynnin tarkoitus

Tärkeimpinä syinä Lauhanvuoren kansallispuistossa vierailuun kävijät pitivät luonnon kokemista, maisemia ja rentoutumista (kuva 11). Myös oleminen poissa melusta ja saasteista, henkinen hyvinvointi sekä yhdessäolo oman seurueen kanssa olivat erittäin tärkeitä virkistysmotiiveja lähes puolelle vastaajista. Vähiten merkittäviä tekijöitä olivat tutustuminen uusiin ihmisiin, jännityksen kokeminen ja omien taitojen kehittäminen.

Kuva 11. Vastanneiden syyt Lauhanvuoren kansallispuistossa vierailuun jakaumina ja keskiarvoina (asteikko 1–5, 1 = ei lainkaan tärkeää, 5 = erittäin tärkeää).

3.3.2 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta

Käytetyimpiä palveluita ja rakenteita Lauhanvuoren kansallispuistossa olivat reittien opastetaulut (97 % vastanneista), tiestö (96 %) sekä pysäköintipaikat (95 %) (liite 4). Vähiten käyttöä oli telttailualueilla (33 %) sekä yrittäjien tuottamilla palveluilla (48 %).

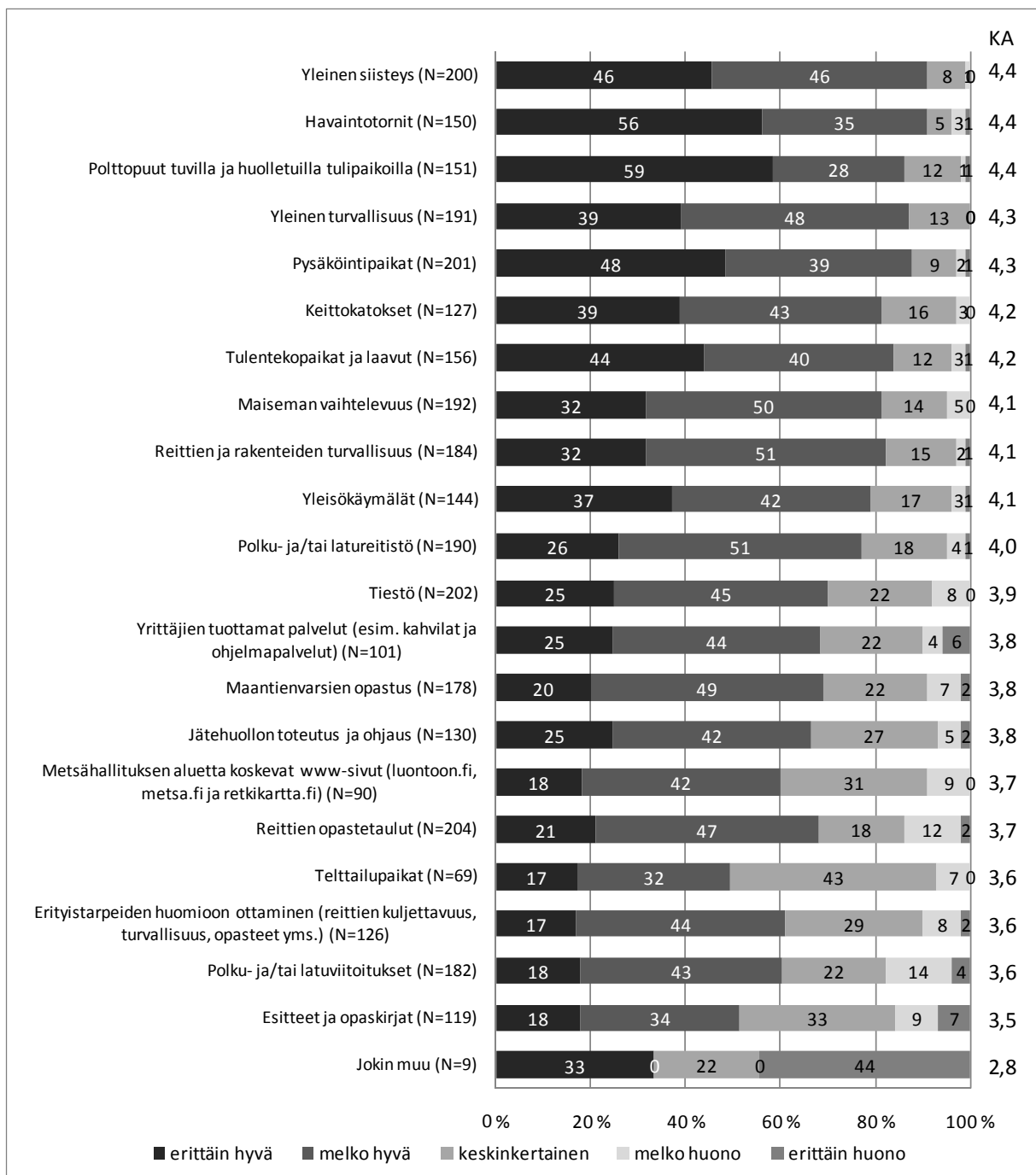
Tyytyväisimpiä vastaajat olivat näkötorniin ja puuhuoltoon tulipaikoilla: niiden laadun arvioitiin olevan keskimäärin 4,4 asteikolla 1–5, jossa 5 tarkoittaa erittäin hyvää ja 1 erittäin huonoa (kuva 12). Vastanneista 91 % piti näkötornia ja 87 % puuhuoltoa vähintään melko hyvinä. Lauhanvuoren laen jyrkellä näkötorni on rakennettu vuonna 2004, kun edellinen torni paloi pari vuotta aiemmin. Kaikkiaan palvelujen laatuun on oltu melko tyytyväisiä, sillä keskiarvot liikkuvat välillä 3,5–4,4.

Telttailualueet saivat vähiten kiitettäviä arvosanoja: niitä pidettiin lähinnä keskinkertaisina. Polku- tai latuviitoituksia piti melko tai erittäin huonoina lähes viidesosa (18 %) vastanneista, esitteitä ja opaskirjoja 16 % vastanneista. Suomenkieliset esitteet olivat päässeet loppumaan kesän aikana näkötornilta, ja se lienee osaltaan vaikuttanut arviointiin. Talvella ei myöskään ollut käytettävissä ihan ajantasaisia latukarttaesitteitä.

Yleisistä ympäristötekijöistä korkeimmalle vastaajat arvioivat Lauhanvuoren kansallispuiston yleisen siisteyden. Myös turvallisuutta piti vähintään melko hyvänä 87 % vastanneista. Yrittäjien tuottamat palvelut arvioitiin pääsääntöisesti melko tai erittäin hyväksi (69 %), joskin 10 % piti niitä melko tai erittäin huonoina (kuva 12). Joku saattoi muistaa, että näkötornilta on ollut joskus kioskikahvila, ja kaipasi sitä. Myös opastettuihin retkiin kaivattiin enemmän tarjontaa. Alueelle on saatavilla opaspalveluja, kunhan niitä osataan kysyä ja tilata. Tiestöä 30 % vastaajista piti korkeintaan keskinkertaisena.

Jokin muu -kohdassa mainitut palvelut ja rakenteet (kuva 12):

- Ahvenlammin tulentekopaikka
- Karttoja enemmän
- Ladut / latujen kunto (2 kpl)
- Lahot puut
- Latu- ja reittimerkintöjä ei ole
- Luistelureitti hiihtämällä
- Many fish
- N. 5 km lenkki puuttuu
- Tiestön kunto
- Väylät, ladut liian kapeita
- Yleisökäymälä oli lukossa!

Kuva 12. Vastanneiden mielipiteet Lauhanvuoren kansallispuistossa käyttämiensä palveluiden laadusta jakaumina ja keskiarvoina (asteikko 1–5, 1 = erittäin huono, 5 = erittäin hyvä).

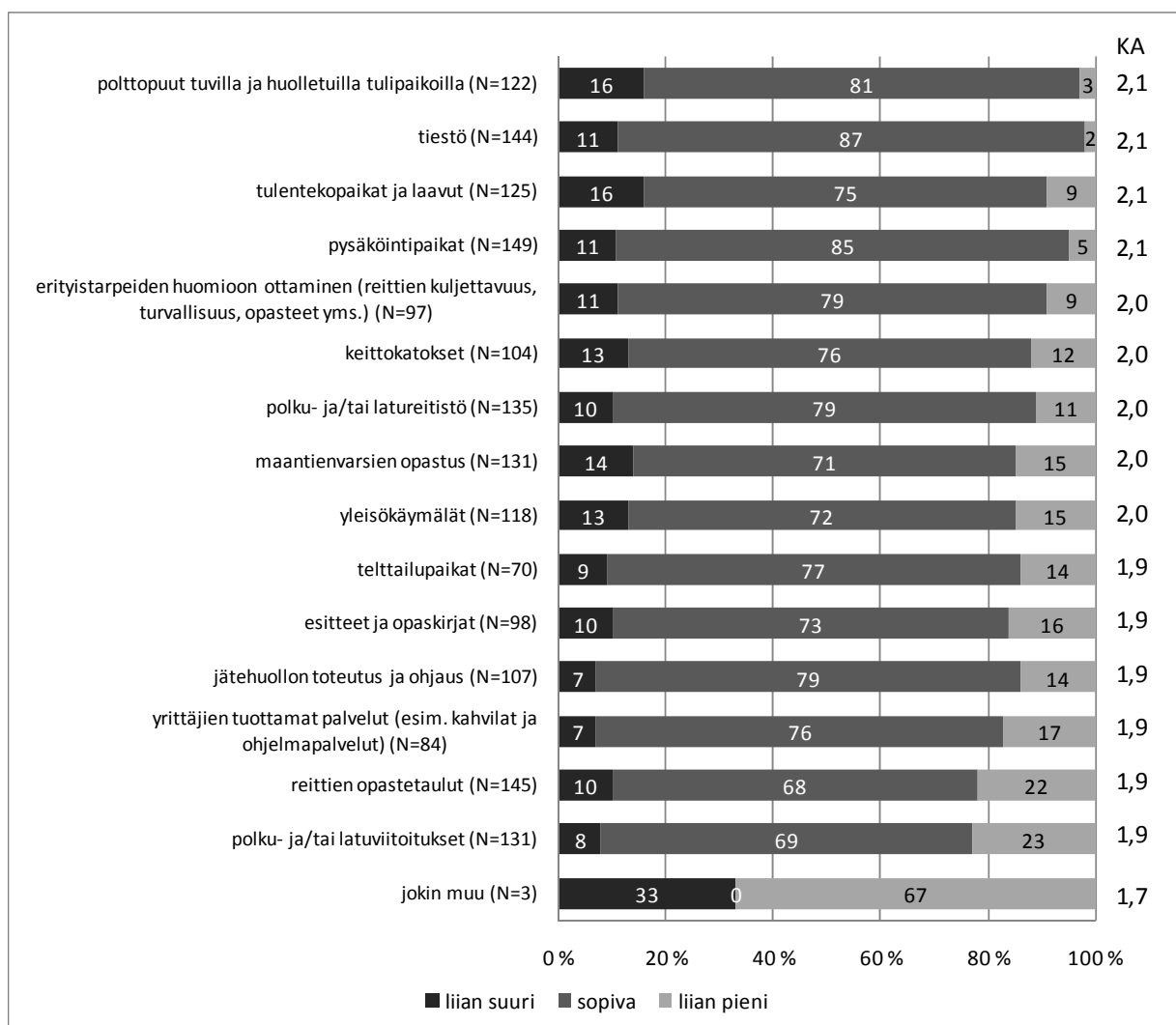
Palvelujen määrää kävijät arvioivat yleisarvosanalla 4,2 asteikolla 1–5 (taulukko 28). Yhteensä 88 % vastaajista oli palvelujen nykyiseen määrään vähintään melko tyytyväisiä.

87 % kävijöistä piti tiestöä sopivasti mitoitettuna, 85 % pysäköintipaikkoja ja 81 % polttopuita huolletuilla taukopaikoilla (kuva 13). Arvosanojen keskiarvo asettui kaikissa kohdissa lähelle 2:ta asteikolla 1–3 (1 = liian pieni, 2 = sopiva, 3 = liian suuri määrä).

Polku- ja/tai latuviitoituksia sekä reittien opastustauluja kaivattiin lisää eniten, vaikka 68–69 % piti niitäkin määrältään sopivina.

Taulukko 28. Vastanneiden tyytyväisyys Lauhanvuoren kansallispuiston palvelujen määrään kokonaisuudessaan. Arviointi: 1 = erittäin tyytymätön, 5 = erittäin tyytyväinen.

	Arvioinut		Arviointi, %					Keskiarvo
			Erittäin tyytymätön	Melko tyytymätön	Ei kumpikaan	Melko tyytyväinen	Erittäin tyytyväinen	
	n	%						
Tyytyväisyys palveluiden määrään kokonaisuudessaan	200	91	0	0	12	56	32	4,2

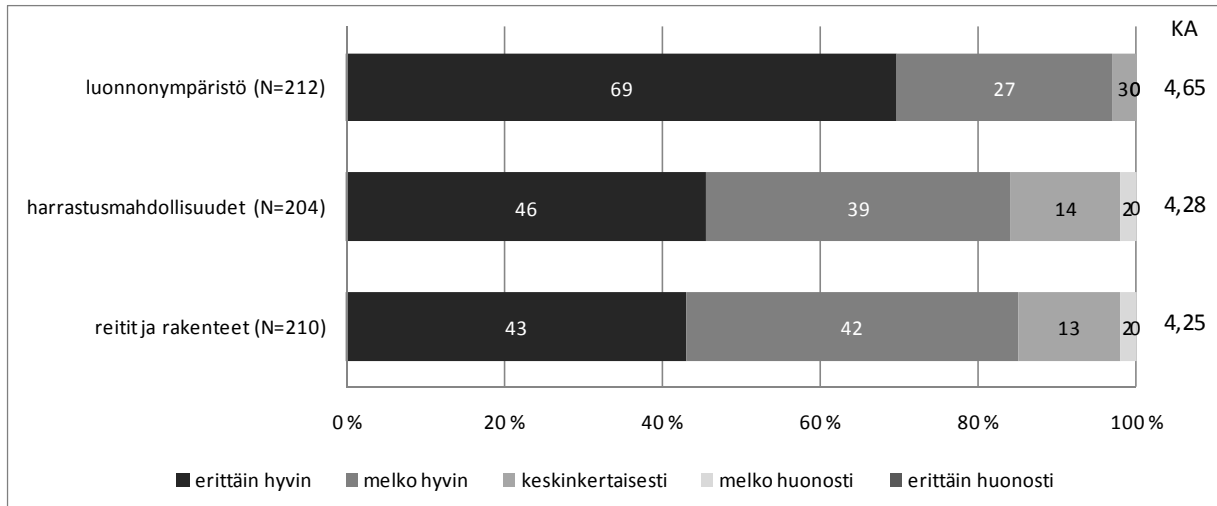

Kuva 13. Mielenpiteet Lauhanvuoren kansallispuiston palvelujen määrästä jakaumina ja keskiarvoina. Arviointi: 1 = liian pieni, 2 = sopiva, 3 = liian suuri.

3.3.3 Kävijöiden odotusten toteutuminen

Kävijöiden ennakko-odotukset Lauhanvuoren kansallispuiston luonnonympäristöstä, harrastusmahdollisuuksista sekä reiteistä ja rakenteista täyttyivät hyvin (kuva 14). Kävijät arvioivat odotuksia asteikolla yhdestä viiteen (1 = toteutui erittäin huonosti, 5 = toteutui erittäin hyvin).

Parhaiten odotukset täytti luonnonympäristö, joka vastasi odotuksia vähintään melko hyvin 97 %:lla vastaajista. Kokemukset vastasivat odotuksia hyvin myös harrastusmahdollisuuksien (84 %) sekä reittien ja rakenteiden osalta (85 %).

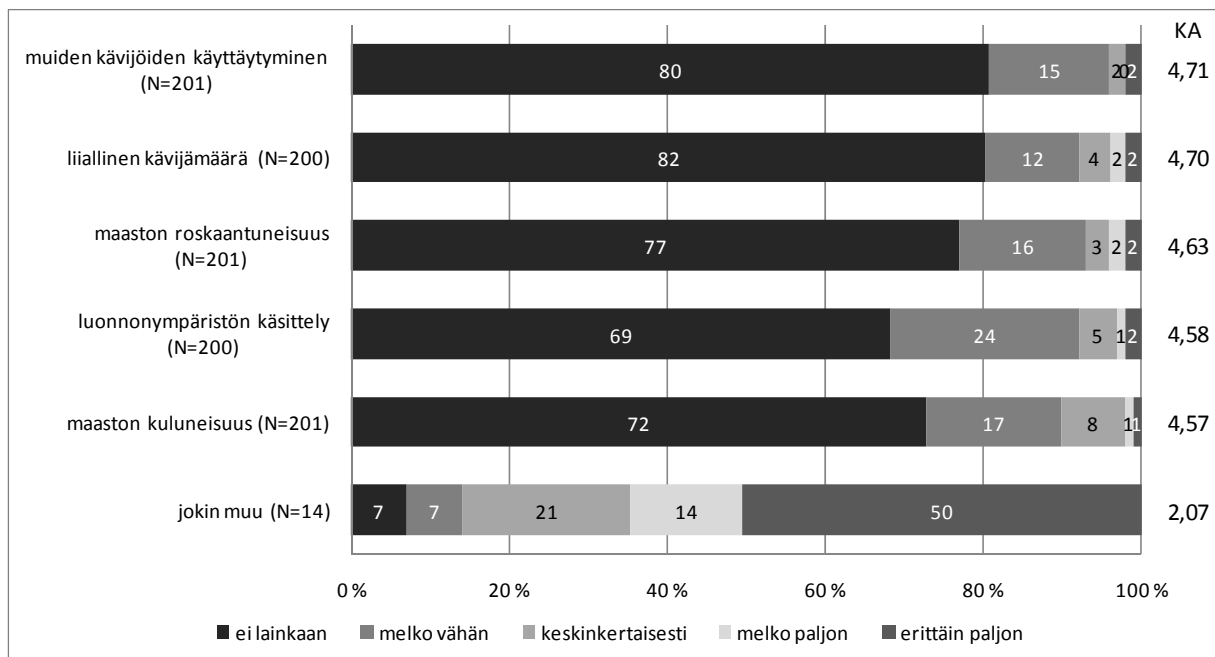

Kuva 14. Kävijöiden ennakko-odotusten täyttyminen Lauhanvuoren kansallispuistossa jakaumina ja keskiarvoina. Arviointi: 1 = erittäin huonosti, 5 = erittäin hyvin.

3.3.4 Vastanneiden käyntiä häirinneet tekijät

Lauhanvuoren kansallispuistossa on kävijöiden mielestä hyvin vähän retkeilykokemusta häiritseviä tekijöitä (kuva 15). Eri asioita arvioitiin valmiin listauksen avulla asteikolla yhdestä viiteen (1 = häiritsevä erittäin paljon, 5 = ei häirinnyt lainkaan). Maaston kuluneisuus on häirinnyt 10 %:a vastanneista jossain määrin, liiallinen kävijämäärä ja luonnonympäristön käsittely 8 %:a. Lauhanvuorella tehtiin soiden ennallistamistöitä vuonna 2012, ja se on saattanut kiinnittää huomiota.

Noin 6 % vastaajista nimesi erikseen asioita, jotka olivat häirinneet heitä (taulukko 29). Esimerkiksi latuihin ja niiden opasteisiin liittyviä kommentteja esitettiin muutamia, ja tuulenkaatoja ei kaikkien mielestä tulisi jättää metsään.

Kuva 15. Vastanneita häirinnee tekijät Lauhanvuoren kansallispuistossa jakaumina ja keskiarvoina. Asteikko:5 = ei lainkaan, 1 = erittäin paljon.

Taulukko 29. Muut Lauhanvuorella käyntiä häirinnee tekijät.

Häiriö	Kpl
Olosuhteet (hyttyset, hirvikärpäset, sade)	4
Huonot latuereittipasteet, risteyksissä olisi oltava opasteet	2
Luisteluladun puute	2
Tuulikaatopuut, puut tiellä	2
Ei nähnyt muita kävijöitä	1
Hakkuut, maanmuokkaus reitin varrella	1
Koirat irrallaan	1
Latujen kunto	1
Muurahainen oli suljettu	1
"Omat lapset"	1
Pitkospuut	1
Puiden jättäminen mätänemään metsään!	1
Yhteensä	18

3.3.5 Kävijätyytyväisyysindeksi

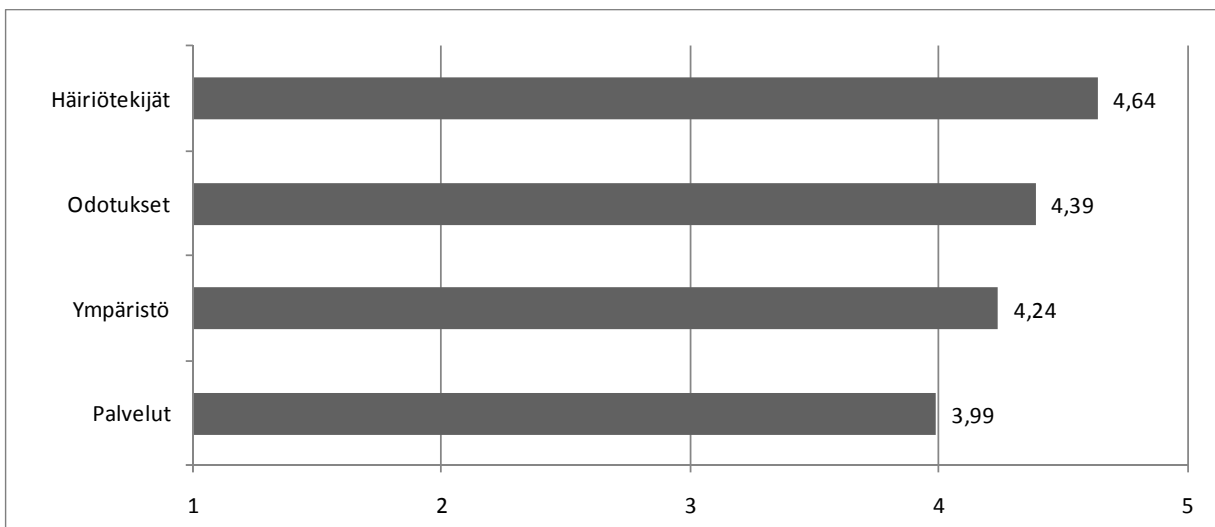
Kävijätutkimuksissa muodostetaan kävijätyytyväisyyttä karkealla tasolla kuvaava yksi luku, ns. kävijätyytyväisyysindeksi, joka on käyttökelpoinen valtakunnallisissa vertailuissa. Kävijätyytyväisyysindeksiin lasketaan keskiarvona (asteikolla 1–5, 1 = erittäin huono, 5 = erittäin hyvä) seuraavat osatekijät:

- mielipiteet palveluista
- mielipiteet ympäristön laadusta
- ennakko-odotusten toteutuminen
- käyntiä häiritsevät tekijät

KÄVIJÄTTYTYVÄISYYSINDEKSI
luku on välillä 1–5

Lauhanvuoren kansallispuiston valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi oli 4,23.

Lauhanvuoren kansallispuisto sai kaikista muista kävijätyytyväisyyden osatekijöistä arvosanaksi reilusti yli 4, mutta palvelujen saama arvio jäi hiukan alle (kuva 16). Palvelujen kokonaiskeskiarvoa laskivat etenkin koetut puutteet esitemateriaaleissa, polku- ja latuviitoituksissa sekä telttailupaikoissa (taulukko 30). Myös esimerkiksi erityistarpeiden huomioonottamisessa, aluetta koskevissa Metsähallituksen verkkosivuissa sekä reittien opastetauluissa oli kävijöiden mielestä jonkin verran parannettavaa. Muut palvelurakenteet – kuten luontotorni, keittokatos ja huolletut taikopaikat polttopuuhuoltoineen – ovat saaneet reilusti yli neljän keskiarvoja.

Kuva 16. Kävijätyytyväisyyteen liittyvien osatekijöiden keskiarvot (1 = erittäin huono, 5 = erittäin hyvä) Lauhanvuoren kansallispuistossa.

Taulukko 30. Kävijättytyväisyyden osatekijöiden keskiarvot ja kävijättytyväisyysindeksi Lauhanvuoren kansallispuistossa. Arviointi: 1 = erittäin huono, 5 = erittäin hyvä.

Palvelut		Ympäristö		Odotukset		Häiriötekijät	
Pysäköintipaikat	4,32	Yleinen turvallisuus	4,26	Luonnonympäristö	4,65	Maaston kuluneisuus	4,57
Tiestö	3,88	Yleinen siisteys	4,36	Harrastusmahdollisuudet	4,28	Maaston roskaantuneisuus	4,63
Reittien opastetaulut	3,71	Maiseman vaihtelevuus	4,09	Reitit ja rakenteet	4,25	Luonnonympäristön käsittely	4,58
Polku- ja/tai latureitistö	3,96					Liiallinen kävijämäärä	4,70
Polku- ja/tai latuviitoitukset	3,57					Muiden kävijöiden käyttäytyminen	4,71
Tulentekopaikat ja laavut	4,21						
Polttopuut tuvilla ja huollatuilla tulipaikoilla	4,44						
Yleisökäymälät	4,09						
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	3,82						
Erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljetavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	3,64						
Telttailupaikat	3,59						
Keittokatokset	4,17						
Esitteet ja opaskirjat	3,46						
Aluetta koskevat Metsähallituksen www-sivut (luontoon.fi, metsa.fi ja retkikartta.fi)	3,69						
Maantienvarsien opastus	3,78						
Havaintotornit	4,41						
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmopalvelut)	3,77						
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	4,10						
Palveluiden määrä	4,20						
Aluekohtainen keskiarvo	3,96		4,24		4,39		4,64
Vertailukelpoinen keskiarvo	3,99		4,24		4,39		4,64
Aluekohtainen kävijättytyväisyysindeksi				4,18			
Valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijättytyväisyysindeksi				4,23			

3.4 Vapaamuotoiset ajatukset

Vapaamuotoista palautetta antoi 79 henkilöä (36 % vastaajista). Taulukkoon 31 on luokiteltu annetut kommentit, ja palautteet löytyvät alkuperäisinä liitteestä 5. Useimmiten ajatukset liittyivät myönteiseen käyntikokemukseen Lauhanvuorella: aluetta pidettiin upeana kokonaisuutena ja palveluvarustus oli herättänyt ihastusta. Monilla retki oli ollut muutenkin onnistunut, ja puistossa oli viihdytty erinomaisesti. Palautteissa oli kaikkiaan otettu hyvin monipuolisesti kantaa alueeseen, sen ominaisuuksiin ja ylläpitoon.

Lauhanvuoren luonnonrauhaa arvostettiin ja haluttiin säilyttää se myös jatkossa. Esimerkiksi tien mahdollisen asfaltoinnin pelättiin aiheuttava rauhattomuutta, ja siksi sitä eivät kaikki suositelleet. Toisaalta koettiin, ettei alueen luontomatkailullista potentiaalia ole vielä osattu hyödyntää. Palvelurakenteita mahtuisi lisääkin, ja esimerkiksi opastettuja retkiä voitaisiin tarjota kävijöille enemmän. Reitteihin toivottiin vaihtoehtoja sekä kesälle että talvelle: kesälle rengasreittejä, talvelle luistelulataa.

Metsähallituksen lisäksi alueen muutkin toimijat saivat kiitosta monella tavalla: kuntia keuhuttiin nopeasta latujen avaamisesta lumimyrskyn jälkeen, ja ravintolapalveluja kiiteltiin. Jotakuta huolesti latujen ylläpidosta aiheutuvien kustannusten nousu: miten pystytään jatkossa huolehtimaan latuverkostosta näin hyvin.

Opasteissa oli kävijöiden mielestä runsaasti parannettavaa, ja erityisesti hiihtoreittien opasteet sekä kartat kaipasivat selkeyttämistä. Myös esitteiden uusimista ehdotettiin. Lisäksi toivottiin lapsiperheille sopivia reittiehdotuksia.

Teiden hoitoon esitettiin panostettavan enemmän, ja joissakin rakenteissa nähtiin olevan jo korjattavaa. Muurahaisen aukiolosta tai tilanteesta yleensä pyydettiin tietoa yleisölle, ja eräiden muidenkin palvelujen saatavuudessa oli tullut pettymyksiä.

Lauhanvuoren laen puiden kuivuminen oli askarruttanut jotakuta, ja hän oli miettinyt, mistä se johtuu. Joku piti turhana puiden kaatamista lahopuiden aikaansaamiseksi, kun myrsky kaataa niitä muutenkin.

Taulukko 31. Vapaamuotoiset ajatukset luokiteltuina.

Vapaamuotoiset ajatukset	Kpl
Hieno / upea paikka / kiitokset / muut kehut ja toivotukset alueeseen liittyen	21
Hiihtoreittien/(luontopolkujen) paremmat opasteet, epäselvä latukartasto	9
Lisää rakenteita: roskapaikkoja parkkialueille, internet-kamera Lauhanvuoren laelle, ilmansuuntamerkinnot näkötorniin, levennys ja penkki Peräkorven suolle, vapaasti käytettävä päivämaja esim. Spitaalijärvelle	5
Luonnon rauhan säilyttäminen, eläimistön suojeleminen	5
Rakenteita koskevat kehut ja kiitokset: WC:t, laituri, trangiit tulentekopaikoilla, todella hyvin hoidettu alue, asuntovaunuparkit, näkötornista mahtavat maisemat ja hyvät infot	5
Luistelulatu	4
Rakenteiden korjausehdotukset: keittokatoksen varustuksen uusiminen tarpeen (hellan levy, ritilät, suursiivous), puuvaraston katto Kaivolammilla	4
Teiden hoitoon panostusta (päälyste Lauhansarveen, Spitaalijärven tien lanaus, aurauksessa vastaantulijat huomioon)	4
Vuokrattava mökki palaneen tilalle	4
Kartat ja esitteet: kunnan kartta alueesta jakoon, uusi esite, jossa paremmat kuvat, näkötornin kotimaiset esitteet loppuneet	3
Muurahaisen tilanteesta infoa, kylttejä. Sulkeminen miinusta	3
Ohjattuja tapahtumia ja luontoretkeä	3
Pitkospuut huonot/harvat/kapeat	3
Kahvila (esim. laelle)	2
Kyselyyn liittyvät	2
Palvelujen saatavuudessa pettymyksiä: ei päässyt näkötorniin, ei löytynyt kioskia, bensa-asemaa	2
Paremmat tiemerkinnot Lauhansarveen, nettiin enemmän tietoa ja karttoja eri suunnista saapuville	2
Rengasreitti	2
Tulentekopaikat: ei saa lakkauttaa Ahvenlammilla, lisää Siioninkeitaan reunaan ja Lauhan kämpälle	2
Tutustumiskäynnillä	2
WC:t parkkipaikoille	2
Alueen luontomatkailullista arvoa ei ole täysin hyödynnetty	1
Hieno, mutta pieni puusto	1
Into retkeilyyn Lauhanvuorella siirretty pojalle	1
Kiitos hyvistä ravintolapalveluista!	1
Kiitos ladun nopeasta avaamisesta	1
Laillinen caravan-parkki Spitaalijärvelle lyhytaikaiseen viipymään	1
Latujen hoitokustannusten nousu huolettaa	1
Mikä aiheuttaa puiden nopean kuivumisen, keloutumisen, Lauhanvuoren laella?	1
Opastettujen kierrosten ilmoitukset aiemmin nettiin tai lehtiin	1
Reittiehdotukset lapsiperheille	1
Roskaiset ladut	1
Älkää tehkö keinotekoisia "myrskytuhoja", niitä syntyy aivan luontaisestikin ajan oloon riittävästi!	1
Yhteensä	101

4 Tulosten tarkastelu

4.1 Yhteenveto

Lauhanvuoren kansallispuisto on perustettu viereisen Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuiston kanssa samaan aikaan vuonna 1982, ja monet kävijät vierailevatkin molemmissa puistoissa alueelle saavuttuaan. Vuonna 2012 Lauhanvuoren kansallispuistoon tehtiin lähes 10 000 käyntiä. Edellisen kävijätutkimuksen aikoihin käyntejä laskettiin olevan 27 500. Laskentatavat ovat sen jälkeen tarkentuneet ja yhdenmukaistuneet (Metsähallitus 2011).

Lauhanvuoren kansallispuisto on lähialueiden asukkaille tärkeä virkistyskohde, mutta kävijöitä tulee myös kauempaa: lähes neljäsosa tähän tutkimukseen vastanneista tuli yli 200 km:n etäisyydeltä. Lauhanvuorelle tullaan yleensä oman perheen tai ystävien kesken, mutta harrastajaporukoiden ja yhdistyskavereidenkin kanssa puistossa käydään. Reilulla neljäsosalla oli lapsia mukana.

Kävijätutkimukseen osallistuneet edustivat tasaisesti eri ikäluokkia 25 ja 65 ikävuoden välillä, joten tuloksetkin kuvaavat eri-ikäisten ihmisten mielipiteitä hyvin. Myös miehiä ja naisia vastasi lähes yhtä paljon. Vastajaryhmät olivat tasapainossa ammatillisen koulutustasonsakin osalta: korkeakoulututkinnon (alempi ja ylempi) suorittaneita oli lähes yhtä paljon kuin ammatillisen ja opistotasaisen tutkinnon suorittaneita.

Suosituimmat vierailukohteet Lauhanvuorella olivat Spitaalijärvi ja Lauhanvuoren laki. Spitaalijärven keittokatos houkuttelee eväretkeilyyn, ja järven rannassa sijaitsevalta laiturilta voi pulahattaa uimaan. Lauhanvuoren laelta taas näkee maisemia ympäri puiston, ja sinne on helppo mennä myös bussimatkalaisten, kun tornin juurella on parkkipaikka. Kivijata oli kesänähtävyytenä kolmanneksi suosituin käyntikohde.

Lauhanvuorelle tullaan kesäisin kävelemään ja retkeilemään sekä nauttimaan luonnosta, maisemista ja eväistä; talvella se on suosittu hiihtokohde. Lauhanvuori on kaikkina vuodenaikoina oiva kohde myös luontovalokuvaukseen. Kävijätietoja saatiin kerättyä erityisesti keskikesällä sekä lopputalvesta. Kesä 2012 oli sateinen, ja se verotti sekä kävijöitä että halukkuutta vastata tutkimuslomakkeeseen. Alkupalvi 2013 oli puistossa vielä hiljainen, mutta hiihtokelejä riitti pitkälle kevääseen, ja kävijöitäkin tavattiin kevään mittaan yhä enemmän. Puistoon tultiin erityisesti kokemaan sen luontoa, katselemaan maisemia sekä rentoutumaan.

Kaikista kävijöistä vajaa viidennes yöpyi puistossa – 9 % laavussa tai teltassa, joten Lauhanvuorta halutaan kokea myös yöasussaan. Kauempaa tulleista matkailijoista suurin osa on yöpynyt puistossa tai sen lähialueilla: osa omassa mökissä, asuntoautossa tai sukulaisissa, osa matkailuyritysten palveluja käyttäen (11 % kaikista kävijöistä). Lauhan palaneen kämpän tilalle on toivottu uutta vuokrattavaa mökkiä, ja myös laavuja on pyydetty lisää, joten yöpymisvaihtoehtoja kaivataan puiston sisälle enemmän.

Suurin osa kävijätutkimukseen vastanneista on käynyt Lauhanvuorella aiemminkin; vain vajaa neljäsosa oli ensimmäistä kertaa puistossa. Joukossa on muutamia, jotka käyvät Lauhanvuorella kymmeniä, jopa satoja kertoja vuodessa. Hyvin ylläpidetyt ladut talvella ja suhteellisen helppokulkuiset maastot kesällä kauniissa maisemissa houkuttavat liikkumaan alueella säännöllisesti.

Kävijät kuluttivat rahaa vierailunsa aikana Lauhanvuorella ja sen lähialueella keskimäärin noin 21 €/henkilö. Vuosittainen tulovaikutus alueella on noin 197 000 euroa ja työllisyysvaikutus kaksi henkilötyövuotta. Tämän tutkimuksen perusteella rahaa kulutettiin eniten majoitukseen ja ruokaostoksiin. Ohjelmanpalvelujen osuus Lauhanvuoren tulovaikutuksista oli marginaalinen, mutta asiakaspalautteen perusteella sen osuuden kasvattaminen olisi mahdollista. Esimerkiksi opastettuja retkiä toivottiin useammassa palautteessa, joten palvelutarjontaa lisäämällä voidaan paremmin kohdata kysyntää.

Majoittujien kokonaistulovaikutus alueella on lähes nelinkertainen päiväkävijöihin verrattuna, joten jos kansallispuiston luontomatkailijoiden paikallistaloudellisia vaikutuksia halutaan kasvat-
taa, on ensisijaisesti pyrittävä vaikuttamaan kävijöiden viipymään. Mahdollisuuksiin pidentää matkailijoiden viipymää otetaan kantaa alueelle laadittavassa luontomatkailusuunnitelmassa.

Kävijät ovat olleet Lauhanvuoren kansallispuiston palveluihin ja rakenteisiin melko tyytyväisiä. Havaintotorni, keittokatos ja muut taukopaikat polttopuuhuoltoineen saivat kiittävät arviot kävijöiltä. Kohennusta toivottiin ennemminkin alueen saavutettavuuteen liittyviin tekijöihin: esite-
materiaaleihin, reitti-
viitoituksiin ja opastetauluihin, maantienvarsiopasteisiin sekä reittien kuljetta-
vuuteen ja turvallisuuteen, jotka liittyvät erityistarpeiden huomioonottamiseen. Myös telttailu-
paikat saivat keskinkertaisia arvioita. Palvelujen määrään on kokonaisuutena oltu varsin tyytyväisiä.

Yrittäjien tuottamia palveluja toivottiin lisää: esimerkiksi juuri opastettuja retkiä sekä kahvila-
palveluja. Yritysten palvelujen tarjonta edellyttää riittävää kysyntää, jotta niitä voidaan tuottaa jär-
kevään hintaan. Metsähallituksen tehtävänä on vastata puitteista, yrittäjät voivat tuottaa niihin
palvelut. Lauhanvuoren laella on aiemmin ollut kioskikahvila, mutta satunnaiset kävijäpiikit eivät
toistaiseksi ole mahdollistaneet siellä taloudellisesti kannattavaa toimintaa. Lähistöllä on kuiten-
kin tarjolla kahvila- ja ravintolapalveluja.

Lauhanvuoren kansallispuisto on ollut suurimmalle osalle kävijöistä entuudestaan tuttu paikka, ja
tietoa alueesta on saatu omien kokemuksen lisäksi ”puskaradion” kautta. Nettisivujen merkitys
tietolähteenä on kasvattanut asemiaan edelliseen kävijätutkimukseen nähden: nyt 26 % oli etsinyt
tietoa alueesta sivustoilta, kun aiemmin sivustoja käyttäneitä oli 13 %.

Lauhanvuoren kansallispuisto on vastannut kävijöiden odotuksia kaikilta osin – erityisen hyvin
luonnonympäristön osalta. Tämä on osoitus siitä, että viestintä alueesta on osunut kohdalleen: ku-
vataan puistoa sellaisena kuin se on. Lauhanvuorella ei juuri ole ollut kävijöitä häiritseviä tekijöi-
tä. Luonnonsuojeluun liittyvistä toimenpiteistä tai ennallistamisen vaikutuksista ei toisaalta kos-
kaan ole liikaa tietoa saatavilla.

Kävijöiden kehittämisehdotukset liittyivät useimmin puiston ja reittien saavutettavuuteen: niin
teiden kuntoon kuin viitoitusten ja opastusmateriaalien asianmukaisuuteen ja riittävyteenkin. Vi-
itoituksiin onkin tulossa parannusta vuosien 2013 ja 2014 aikana. Samalla merkitään alueen hiihto-
ladut ensimmäistä kertaa pysyvästi maastoon.

Palveluvarustusta – esimerkiksi laavuja ja reittejä – voisi Lauhanvuorella kävijöiden mielestä vie-
lä lisätä, jotta alueen matkailullista potentiaalia voitaisiin hyödyntää nykyistä enemmän. Kävijöi-
den toiveiden suuntaisia reittisuunnitelmia on jo kirjattu parhaillaan ympäristöministeriössä hy-
väksyttävänä olevaan alueen hoito- ja käyttösuunnitelmaan: siitä löytyvät sekä rengasreitit että
luistelulatu. Olemassa olevat rakenteet tulisi myös pitää hyvässä kunnossa, ja esimerkiksi Spitaalijär-
ven keittokatoksessa ilmeneviä käytön jälkiä olisi tarpeen paikata.

Lauhanvuoren kansallispuisto on kävijöiden ihailun kohde; sen luonnon rauha ja kauneus houkuttelevat puistoon yhä uudelleen: ”Ihanaa olla täällä rauhallisessa paikassa jälleen! Kiitos, kun vevaroilla ymmärretään hoitaa myös tällaisen harrastusmahdollisuuden toteuttamista!”

4.2 Vertailu aiempiin tutkimuksiin

Lauhanvuoren kansallispuistossa tehtiin ensimmäinen kävijätutkimus vuonna 2007 (Kuivinen 2010a), ja sen tietoja käytettiin hoito- ja käyttösuunnitelman laadinnassa. Tämänkertaiset tutkimustulokset puolestaan toimivat asiakastiedon lähteenä alueen luontomatkailusuunnitelman rakentamisessa. Tutkimusten välisenä aikana ei puistossa vielä ole tehty uusia rakennelmia tai reittejä, mutta uudessa hoito- ja käyttösuunnitelmassa määritellyjä toimenpiteitä on ryhdytty toteuttamaan vuoden 2013 aikana. Hoito- ja käyttösuunnitelman toteutus aloitetaan reittiviitoitusten uusimisella ja uusien reittien merkitsemisellä.

Vuoden 2007 kävijätutkimuksen vastaajaprofiili on ollut monelta osin hyvin samanlainen kuin nyt toteutetussa tutkimuksessa. Vastaajia oli edellisellä kerralla enemmän, ja vastaukset oli saatu pääsääntöisesti ohjattujen haastattelujen kautta. Tässä tutkimuksessa vastauksia kerättiin myös kylmistä keruupisteistä ja Lauhansarven luontomatkailukeskuksen kautta. Ohjattuja kyselyjä tehtiin vain talvella.

Vastaajien ikäjakauma on uudemmassa tutkimuksessa monipuolisempi, keski-ikä parilla vuodella laskenut ja useammalla vastaajalla on korkeakoulututkinto. Viimeisimmässä tutkimuksessa on myös enemmän harrastajaryhmien tai yhdistyksen kanssa puistoon tulleita. Myös yksin puistoon tulleita oli tässä tutkimusjoukossa suhteellisesti enemmän.

Vastaajien kotipaikkakuntien osalta ei ole tullut suurta muutosta: vastaajajoukossa on edelleen eniten kauhajokisia ja muista lähikunnista tulevia vierailijoita. Tämän kävijätutkimuksen vastaajajoukossa on kuitenkin hiukan enemmän kauempaa (yli 200 km:n etäisyydeltä) tulleita.

Lauhanvuoren kansallispuiston tärkeydessä matkakohteena ei ole tapahtunut muutosta. Yhtä moni kävijä tulee varta vasten puistoon kuin poikkeaa myös jossakin muualla matkansa aikana.

Keskeisimmät harrastusmuodot puistossa ovat pysyneet ennallaan: kävely, luonnosta nauttiminen ja luonnon tarkkailu ovat edelleen kolme suosituinta aktiviteettia. Eväsretkeily on jonkin verran kasvattanut suosiotaan, samoin luontovalokuvaus ja hiihto. Sen sijaan marjastus ja sienestys ovat vastaajien keskuudessa hieman vähentyneet. Vastaajamäärät ovat kuitenkin kesän osalta tässä tutkimuksessa selvästi pienemmät painottuen osin eri kuukausillekin, ja kesä on ollut sateinen, joten tuloksesta ei kannata vetää johtopäätöksiä keruuharrastusten hiipumisesta. Talvi oli hiihtämisen osalta nyt hyvin suotuisa, joten se vaikuttanee myös hiihtoinnostukseen. Edellisen tutkimuksen aikaan talvi sen sijaan oli leuto ja vähäluminen.

Yöpyjien määrä on lisääntynyt Lauhanvuoren kansallispuistossa reilu 10 prosenttiyksikköä. Viipymät sekä puistossa että lähialueilla ovat kuitenkin lyhentyneet. Pitkään – kuukausia kestäneitä – matkoja on tehty nyt vähemmän, ja se näkyy erityisesti keskimääräisen viipymän selvänä lyhene misenä. Ensi kertaa puistossa kävijöitä on tässä tutkimusjoukossa suhteessa selvästi vähemmän.

Syyt tulla Lauhanvuorelle ovat pysyneet ennallaan: luonnon kokeminen, maisemat, poissa melusta ja saasteista sekä rentoutuminen. Puiston käyntikohteisiin on tullut muutos Muurahaisen luontotuvan osalta. Rakennus myytiin yksityiselle, eikä se ole enää aktiivisessa käytössä. Lauhanvuoren laki, Spitaalijärvi ja Kivijata ovat kuitenkin edelleen suosituimmat käyntikohteet.

Vuoden 2007 kävijätutkimuksessa ei Lauhanvuorella varsinaisesti laskettu matkailun paikallis-taloudellisia vaikutuksia, joten lukuja ei voida verrata.

Kävijöiden tietolähteet Lauhanvuoren kansallispuistosta ovat osaksi muuttaneet merkitystään vuosien kuluessa. Viimeisimmässä tutkimuksessa on yhä enemmän sellaisia, joille paikka on entuudestaan tuttu, ja ”puskaradion” osuus on hiukan pienentynyt. Metsähallituksen www-sivut ovat aiempaa tärkeämmässä roolissa; mutta myös esitteiden ja oppaiden merkitys on säilynyt, vähän jopa korostunut. Kartat eivät olleet edellisessä kyselyssä mukana, mutta niillä on uudemman tutkimuksen mukaan selkeä paikkansa alueinfon joukossa.

Kävijätyytyväisyys oli molemmissa tutkimuksissa hyvä, mutta se on vielä parantunut tutkimusten välisenä aikana. Valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi on noussut 4,15:stä 4,23:een. Palvelurakenteisiin ja niiden huoltoon on oltu edellistä tyytyväisempiä; mutta kaikki opastukseen, materiaaleihin sekä viitoitukseen liittyvät palvelut ja rakenteet ovat saaneet uudessa tutkimuksessa edellistä heikompia arvioita.

Juuri mikään ei häirinnyt vierailijoita Lauhanvuorella kumpanakaan tutkimusajankohtana. Kävijöiden ennakko-odotusten vastaavuus kokemusten kanssa on pysynyt hyvänä – jonkin verran parantunutkin.

Avoimien palautteiden sisältö on pysynyt pääpiirteissään samankaltaisena: mm. palveluvarustusta voisi kehittää, opasteita parantaa sekä karttoja ja muita opastusmateriaaleja lisätä. Hoito- ja käyttösuunnitelmaa aletaan vasta toteuttaa, joten toiveiden samankaltaisuus ei yllätä.

Kiitokset

Kiitokset Lauhansarven yrittäjä Teppo Toivaselle avusta kyselylomakkeiden jakamisessa sekä tiedoista, joiden perusteella tiedonkeruukäyntejä suunniteltiin. Kiitokset Tuula Peltoselle, Hannamaria Potilalle, Liisa Kajalalle ja muille työtovereille, jotka ovat eri tavoin auttaneet ja tukeneet kävijätutkimuksen toteutusta.

Kiitokset kaikille tutkimukseen vastanneille arvokkaista näkemyksistä.

Lähteet

- Kajala, L., Almik, A., Dahl, R., Dikšaitė, L., Erkkonen, J., Fredman, P., Søndergaard Jensen, F., Karoles, K., Sievänen, T., Skov-Petersen, H., Vistad, O. I. & Wallsten, P. 2009: Kävijäseuranta luontoalueilla. Pohjoismaiden ja Baltian maiden kokemuksiin perustuva opas. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 116. 144 s.
- Konttinen, T. & Saari, H. 2013: Haapakeitaan soidensuojelualueen kävijätutkimus 2012. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 183. 33 s.
- Konttinen, T. 2014a: Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuiston kävijätutkimus 2012–2013. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 200. 53 s.
- 2014b: Hämeenkaan harjoitus- ja monikäyttöalueen kävijätutkimus 2012–2013. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 201. 62 s.
- 2014c: Lauhanvuoren–Hämeenkaan alueen yritystutkimus 2012–2013. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 202. 64 s.
- 2014d: Lauhanvuoren–Hämeenkaan alueen luontomatkoilusuunnitelma 2013. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja C 129. 89 s.
- Kuivinen, A. 2010a: Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuiston kävijätutkimus 2007. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 137. 53 s.
- 2010b: Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistojen yritystutkimus 2007. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 138. 71 s.
- Metsähallitus & Metsäntutkimuslaitos 2009: Kansallispuistojen ja retkeilyalueiden kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset. – <<http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Eraasiatjaretkely/Virkistuskaytonsuunnittelu/suojelualueidenmerkityspaikallistaloudelle/Documents/Kavijoiden%20paikallistaloudelliset%20vaikutukset.pdf>>, viitattu 12.12.2013.
- Metsähallitus 2011: Lauhanvuoren kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma. 21.9.2011. – Metsähallituksen arkisto, Vantaa. 122 s.
- 2013a: Lauhanvuoren kansallispuisto. – Luontoon.fi-verkkopalvelu, <<http://www.luontoon.fi/retkikohteet/kansallispuistot/lauhanvuori/Sivut/Default.aspx>>, viitattu 10.5.2013.
- 2013b: Kansallispuistot ja retkeilyalueet tärkeitä paikallistaloudelle. – <www.metsa.fi/suojelualueetjapaikallistalous>, viitattu 14.5.2013.
- Peltonen, T. 2013: Puistonjohtaja, Sisä-Suomi. – Henkilökohtainen tiedonanto 29.5.2013.

Lauhanvuoren kansallispuiston kävijätutkimuksen 2012 otantakehikko

Paikka	Kohderyhmä	Havainnot (tavoite/ toteutunut)	Keruu-päiviä
Lauhanvuoren laki: kesällä torni, talvella P-paikka keruupiste tornin kaiteessa	Kesä: kaikki kävijät Talvi: hiihtäjät, ulkoilijat	200/40 20/9	0 5
Spitaalijärvi, keittokatos keruupiste keittokatoksessa	Kesä: kaikki kävijät Talvi: hiihtäjät, ulkoilijat	50/44 40/55	0 5
Lauhanvuoren laki – Kivijata keruupiste Kivijatan reunassa	Kesä: kaikki kävijät	20/13	0
Lauhansarvi lomakkeet jaettuna asiakkaille	Kesä: maastosta tulleet asiakkaat Talvi: hiihtäjät	30/32 40/27	0
	Yhteensä	kesä 300/129 talvi 100/91 yht. 400/220	0 10

LIITE 2.

Vastaajien ilmoittamat matkan muut kohteet

kp = kansallispuisto

Muita kohteita	Kpl
Sukulointi	5
Kauhanevan–Pohjankankaan kp / Kauhaneva	4
Kangasjärvi	3
Kristiinankaupunki / Kristiinankaupungin markkinat	2
Santavuori ja Hyypänjokilaakso	2
En kerro	1
Fin 5, Kauhaneva	1
Häntälän notkot, Kalajoki, Oulangan kp, Patvinsuo	1
Isojoki	1
Kauhajoen alueen geokätköt	1
Kauhajoki	1
Kauhajoki, Kauhaneva	1
Kauhajärven Katikka	1
Kauhanevan–Pohjankankaan kp, Raippaluoto	1
Kaupungit	1
Koti Tampereella	1
Lauhansarvi	1
Mitä sattuu	1
Mustasaarenkeidas, Kauhaneva	1
Muut hiihtoreitit alueella	1
Mökki	1
Raippaluoto, Kalajoki, Vuokatti, Tampere	1
Salamajärvi, Isojärvi	1
Strawberry farm Lomaraiso	1
Susiluola	1
Susiluola, Pyhävuori	1
Terranova, Selkämeren kp, Vaasa, Juthbacka markkinat, Uusikaarlepyy	1
Vaasa, Merenkurkku	1
Vahokoski	1
Yyteri	1
Yhteensä	41

Matkan pääkohde tai pääkohteet	Kpl
Heikkilänjoen kalastus	1
Kangasjärvi	1
Merikarvia	1
Mökkiloma	1
Ohikulkumatkalla	1
Työmatka Lapualle, paluumatkalla ei mitään kiirettä, sen takia tänne	1
Yhteensä	6

Vastaajien harrastukset Lauhanvuorella käynnin yhteydessä

Harrastus	Mies		Nainen		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Kävely	62	53	67	67	131	60
Luonnosta nauttiminen	54	46	63	63	118	54
Luonnon tarkkailu	55	47	52	52	108	49
Maiseman katselu	37	31	55	55	93	42
Eväsretkeily	36	31	50	50	86	39
Retkeily	23	19	42	42	66	30
Murtomaahiihto laduilla	39	33	18	18	57	26
Luontovalokuvaus	20	17	31	31	52	24
Maastoruokailu	14	12	26	26	40	18
Luontopolkuun tutustuminen	10	8	16	16	27	12
Marjastus	8	7	10	10	18	8
Telttailu tai muu leirytyminen maastossa	9	8	6	6	15	7
Lintuharrastus	4	3	10	10	14	6
Kasviharrastus	4	3	8	8	13	6
Koiran kanssa ulkoilu	6	5	7	7	13	6
Sienestys	8	7	5	5	13	6
Lenkkeily	9	8	3	3	12	5
Murtomaahiihto latujen ulkopuolella	6	5	4	4	10	5
Lumikenkäkävely	9	8			9	4
Yrityksen, yhdistyksen tms. vierailu	6	5	1	1	8	4
Pyöräily	3	3	2	2	5	2
Sauvakävely	4	3	1	1	5	2
Opetukseen liittyvä käynti	2	2	1	1	3	1
Opastettu retki			2	2	2	1
Partioretki	1	1	1	1	2	1
Ratsastus					1	0
Suunnistus			1	1	1	0
Muu	13	11	7	7	20	9
Yhteensä	118		100		220	

Palvelujen laadun arviointi

Palvelu tai ympäristötekijä	Käyttänyt ja arvioinut		Arviointi, %					Keskiarvo	Ei käyttänyt n
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskin-kertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
Pysäköintipaikat	201	95	1	2	9	39	48	4,3	7
Tiestö	202	96	0	8	22	45	25	3,9	3
Reittien opastetaulut	204	97	2	12	18	47	21	3,7	3
Polku- ja/tai latureitistö	190	90	1	4	18	51	26	4,0	11
Polku- ja/tai latuviitoitukset	182	86	4	14	22	43	18	3,6	16
Tulentekopaikat ja laavut	156	74	1	3	12	40	44	4,2	38
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	151	72	1	1	12	28	59	4,4	42
Yleisökäymälät	144	68	1	3	17	42	37	4,1	51
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	130	62	2	5	27	42	25	3,8	60
Erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	126	60	2	8	29	44	17	3,6	56
Telttailupaikat	69	33	0	7	43	32	17	3,6	117
Keittokatokset	127	60	0	3	16	43	39	4,2	64
Esitteet ja opaskirjat	119	56	7	9	33	34	18	3,5	69
Metsähallituksen aluetta koskevat www-sivut (www.luontoon.fi ja www.metsa.fi)	90	43	0	9	31	42	18	3,7	96
Maantienvarsien opastus	178	84	2	7	22	49	20	3,8	15
Havaintotornit	150	71	1	3	5	35	56	4,4	49
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)	101	48	6	4	22	44	25	3,8	88
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	184	87	1	2	15	51	32	4,1	11
Yleinen turvallisuus	191	91	0	0	13	48	39	4,3	6
Yleinen siisteys	200	95	0	1	8	46	46	4,4	1
Maiseman vaihtelevuus	192	91	0	5	14	50	32	4,1	2
Jokin muu	9	4	44	0	22	0	33	2,8	0
Vastanneita yhteensä	211								

Vapaamuotoinen palaute aihepiireittäin

Luokka	Laatu	Vapaamuotoinen palaute
Lvk–Retkeily -Jätehuolto	kehittämisehdotus	Roskapaikkoja voisi olla esim. parkkialueella.
Lvk–Retkeily -Jätehuolto	kehittämisehdotus	Parkkipaikoilla voisi olla WC:t.
Lvk–Retkeily -Jätehuolto	kehittämisehdotus	WC-tila Spitaalijärven P-alueen reunaan paikallaan.
Lvk–Retkeily -Jätehuolto	kehittämisehdotus	Puuvajassa saisi olla harja/luuta, saisi lakaista roskat keitto- katoksessa pois.
Lvk–Retkeily -Jätehuolto	valitus	Roskaantuneisuus hiihtoladulla, mutta ei muuten roskaisuutta.
Lvk–Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Hyvä olisi vuokrattava mökki, muuten ok!
Lvk–Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Lauhan poltetun majan tilalle uusi vuokrattava mökki (sauna jo on). Olen yöpynyt vanhassa majassa ainakin 10 kertaa.
Lvk–Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Jonkinlainen päivämaja, johon kuka tahansa voisi mennä ilman mak- sua, esim. Spitaalijärvellä.
Lvk–Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Rakentakaa palaneen Lauhan metsäkämpän tilalle uusi rakennus, jota voisi vuokrata!
Lvk–Retkeily -Reitit	muu	Ladut hoidetaan Isojoen kunnan ja Kauha Hiihto ry:n toimesta. Kus- tannukset pakkaa karata, joten tulevaisuudessa latujen hoito voi kärsiä (olen yksi Kauha Hiihdon toimijoista). Sen vuoksi tiedän latujen hoidon kustannuksista jotain.
Lvk–Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Luisteluhiihtäjille myös ura.
Lvk–Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Kivijatan ylittävän pitkospuun poikki-pienat vaarallisia – voi kompastua: pitäisi merkitä paremmin.
Lvk–Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Lastenrattaiden kanssa liikkuminen rajoitettua. Esim. pitkospuut jos olisi yhden laudan leveämpiä, pääsisi rattailla kulkemaan moneen paikkaan. KIITOS.
Lvk–Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Olen jo pidempään kaivannut sunnuntaihiihtäjille soveltuvia 5–10 km HYVIN MERKITTYJÄ hiihtoreittejä Lauhaan.
Lvk–Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Luistelulatu olisi todella kiva.
Lvk–Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Kivijatalla polku pitäisi jatkua johonkin... jokin reitti sen ympärille, niin että sen pystyisi kiertämään.
Lvk–Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Rengasreitit merkittäminen Lauha–Ahvenlampi–Kivijata–Spitaalijärvi–Lauha.
Lvk–Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Latureitit pitäisi saada ehdottomasti leveämmiksi ja myös luisteluun soveliaiksi – latupohjat koviksi! Muuten ei talvimatkailu lisääny.
Lvk–Retkeily -Reitit	valitus	Kivijadan ja Spitaalijärven väliset pitkospuut olivat osin jo huonot.
Lvk–Retkeily -Reitit	valitus	Uusitut pitkospuut liian harvaan tehty. Nilkan nyrjähdysvaara liian suu- rista väleistä johtuu.
Lvk–Retkeily -Reitit	valitus	Roskaiset ladut.
Lvk–Retkeily -Reitit	valitus	Luistelu-reitti epätasainen, kapea.
Lvk–Retkeily—Reitit	kehu	Kiitokset nopeasta ladun avaamisesta tuiskun jälkeen.
Lvk–Retkeily -Maasto- opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Talviretkelyn kehittämiseksi perusreiteille (esim. Kivijata–Spitaalijärvi) tulisi lisätä talvellakin erottuvat reittimerkit.
Lvk–Retkeily -Maasto- opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Hiihtoreittien opasteet pitäisi olla selkeämmät ja kunnolla merkitty.
Lvk–Retkeily -Maasto- opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Polku Lauhansarvesta Aumakivelle päin on paikoittain vaikeaa löytää. Vähän lisää sinisiä merkkejä auttaisi. Kiitos!
Lvk–Retkeily -Maasto- opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Lauhanvuori–Kaivolampi–Ahvenlampi–Kivijata–Spitaalijärvi–Lauhan- vuori-reitin parempi merkittäminen, että useammat osaisivat käyttää sitä, ja etäisyydet.

LIITE 5. 2(4)

Luokka	Laatu	Vapaamuotoinen palaute
Lvk-Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Reitistöä Lauhansarvesta ei löydy! Etsimme luontopolkua 10.5. ja latupohjaa 10 km, ei löytynyt.
Lvk-Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Talvella puutteelliset opasteet ja puuttuva latu taukopaikalle.
Lvk-Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Latuopastuksessa olisi jonkin verran parantamisen varaa. Tahtoi tulla laturisteyksiä ilman mitään opasteita. Opasteet lähinnä kesäreiteillä.
Lvk-Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Opasteet ovat huonot. Kuljen paljon ja usein Lauhassa ja lähes aina joku on ymmällä, mihin tätä latua mennään.
Lvk-Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Älkää lakkauttako Ahvenlammin tulentekopaikkaa!
Lvk-Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Spitaalijärven keittokatos kaipaisi suursiivousta, pöydät, penkit, lattiat, eli koko keittokatos pitäisi peruspestä. Tällä en tarkoita sitä, etteikö työntekijä, joka iltaisin käy siivoamassa, olisi tehnyt työtään hyvin, vaan yleensä ottaen tällaiset paikat pitää peruspestä aika ajoin. Voisiko esim. pöytiä ja penkkejä maalata? Myös lattia olisi hyvä pestä.
Lvk-Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Hella odottaa korjausta Spitaalijärven keittokatoksella.
Lvk-Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Ilmansuuntamerkinnot näkötorniin.
Lvk-Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Haluaisin levennyksen ja penkin Peräkorven suolle. Kaunista katselta- vaa ilman hyttysiä.
Lvk-Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Uusi halsteri t. ritilä.
Lvk-Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Puuvaraston katto ainakin Kaivolammella ... kiitos!
Lvk-Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Palaneen mökin paikalle kaipaisin uutta (hyvä sauna) tai sitten telttai- lulupaa ko. paikalle. Suupohjan latu ry:n edustajana: voisimme pitää tapahtumia niin kuin silloin, kun mökki oli käytettävissä. Vaikka jouk- kueteltan pystytysmahis + saunan käyttö. Olemme yhdistyksemme aktiviteettina tulleet vaeltaen Isojoen koululta Kangasjärven kautta viikonlopuksi mökille. Myös hiihtäen. Tämäkin tapahtuma Suupohjan ladun aktiviteetti, joukkuetelta + yöpyminen -> hiihtoa, lumikenkäilyä, kaikille avoin.
Lvk-Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Laillinen asuntovaunu/-autoparkki esim. Spitaalijärvellä olisi aiheelli- nen, jotta yhden yön yöpyminen olisi ok.
Lvk-Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Toivoisin lisää tulipaikkoja Siioninkeitaan reunaan ja Lauhan poltetun kämpän alueelle.
Lvk-Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Pettymys oli, ettei ollut mahdollisuutta nähdä maisemaa näkötorvista käsien.
Lvk-Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehu	Upeasta näkötorvista mahtavat maisemat ja kivat infot.
Lvk-Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehu	WC:t hyvät!
Lvk-Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehu	Kiitos laiturista Spitaalijärvellä!
Lvk-Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehu	Asuntovaunun parkit huomioitu. Kiitos :-)
Lvk-Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehu	Todella hyvin hoidettu alue. Jopa trangoita tulentekopaikoilla!
Lvk-Retkeily -Maastoliikenne	valitus	Tie aurattu Spitaalijärvelle siten, ettei levikkeitä vastaan tulevalle liiken- teelle.
Lvk-Aspa -Luonto-opastus	kehittämisehdotus	Ohjattuja tapahtumia, retkiä, opastuksia ym.
Lvk-Aspa -Luonto-opastus	kehittämisehdotus	Ohjattuja luontoretkiä.
Lvk-Aspa -Luonto-opastus	kehittämisehdotus	Enemmän opastettuja kierroksia ja ilmoitukset enemmän lehtiin tai nettiin. Omat aikataulut eivät ole sopineet niin lyhyellä varoitusajalla.
Lvk-Aspa -Muu opas- tusaineisto	kehittämisehdotus	Toivoisin, että jaossa olisi esitteiden lisäksi kunnon kartta alueesta. Ihan A4-kokoinen vähän yksityiskohtaisempi kartta riittäisi. Lisäksi lasten kanssa retkeiltäessä hyvin merkityt lenkit olisivat mukavia.

Luokka	Laatu	Vapaamuotoinen palaute
Lvk-Aspa -Muu opas-tusaineisto	kehittämisehdotus	Esitteessä älyttömän huonot kuvat! Tehkää uus esite!
Lvk-Aspa -Muu opas-tusaineisto	valitus	Suomenkieliset esitteet loppuneet Näkötorzilla – ei löydetty muualta alueelta sellaista.
Lvk-Aspa -Muu opas-tusaineisto	valitus	Latukartasto epäselvä. Spitaalijärvelle oli hieman vaikeaa löytää.
Lvk-Viestintä ja markkinointi	kehittämisehdotus	Lauhanvuoren laelle näkötornin läheisyyteen kannattaisi laittaa internet-kamera. Tarvittava sähkö ei pitäisi olla ongelma, koska Lauhanvuorelle tulee sähkölinja.
Lvk-Viestintä ja markkinointi	kehittämisehdotus	Kävelyreiteistä olisi hyvä olla suosittelu esim. lapsiperheelle, jossa pieniä lapsia, jotka eivät jaksa kävellä pitkää matkaa, mutta silti halutaan syödä eväät ja paistaa makkaraa ja nähdä mahd. monta erilaista paikkaa, siis reittiehdotus!
Lvk-Käytön kestävyys	tiedustelu	Onko Lauhanvuori kuivumassa? Mikä aiheuttaa niin nopean puiden keloutumisen lisääntymisen? Otetaanko Lauhasta liian paljon vettä Seinäjoelle??!
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Jos Muurahaisen luontotupa ei ole käytössä, laita oveen siitä kyltti. Tai mahd. aukioloajat!
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Paremmat tiemerkinnot Lauhansarveen. Nettiin enemmän tietoa + kartat eri suunnista saapuille.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Kahvila tai muu sellainen palvelu Lauhanvuoren laelle. Joskus sellainen oli ja mielestäni se oli suosittu.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Kahvila olisi kiva.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	valitus	Kauhajoelta lähdeettäessä tienvarsiopaste kertoi Muurahaisesta ja sen palveluista. Paikka oli kuitenkin suljettu ilmeisesti pysyvästi. Piha-alue epäsiisti.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	valitus	Muurahaisen luontokeskuksen lopetus miinusta.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	valitus	Emme löytäneet kioskia/bensa-asemaa, olivat kiinni.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehu	Kiitos hyvistä ravintolapalveluista!
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	muu	Toivotaan, että Lauhanvuori pysyy Lauhanvuorena, kansallispuistona, mihin ei ihmisen aiheutus yllä, vaan eläimien paikkana. Minulle se on lähes pyhä paikka.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	muu	Paikka on tosi upea, vaikka rauhattomuus on lisääntynyt, kun autolla pääsee melkein perille asti.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Vähemmän "kehittämistä", enemmän luonnon rauhaa!
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Valtio "voisi" uhrata tieyhteyden hoitoon muutaman euron enemmän!
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Olen kuullut, että päätie kansallispuiston alueella on suunniteltu asfaltoida. Toivon todella, että tie pysyisi hiekkatienä. Hiekkatie on osa kansallispuiston luonnonläheisyyttä ja jarruttaa räjästäjäporukan tuloa sotkemaan retkeilypaikkoja, kun matkanteko ei ole liian miellyttävää.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Luontomatkailua ajatellen alueen arvoa ei varmaan ole tällä hetkellä täysin hyödynnetty.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehu	Hieno ja rauhallinen paikka ja erittäin suosittu retkeilykohde. Toivottavasti säilyy samanlaisena :-)
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehu	Kiitos, on oikein kaunis paikka.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehu	Nice parc and beautiful nature (hieno puisto ja kaunis luonto).
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehu	Muutoin hieno paikka.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehu	Upea kokonaisuus.

LIITE 5. 4(4)

Luokka	Laatu	Vapaamuotoinen palaute
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehu	Ihanaa olla täällä rauhallisessa paikassa jälleen! Kiitos, kun vero-varoilla ymmärretään hoitaa myös tällaisen harrastusmahdollisuuden toteuttamista!
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehu	Loistava paikka. Kiitos!!! Tulemme taas.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehu	Perfect paikka! Puuhella upea! Rauhallinen! Ihana! & acute;-)
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehu	Siisti ja rauhallinen luontokohde. Eväät maistuivat täällä tosi hyvältä ja mieli virkistyi, hyvässä seurassa. Ei meteliä :-)
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehu	Kelopuut näkötorin läheisyydessä ovat mahtava lisä!
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehu	Hieno paikka muuten!
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehu	Hieno paikka sinänsä!
Ls-Lajien ja luontotyyppien hoito	kehittämisehdotus	Monipuolinen eläimistö, mitä kannattaa suojella.
Ls-Lajien ja luontotyyppien hoito	kehittämisehdotus	Älkää tehkö keinotekoisia ”myrskytuhoja”, niitä syntyy aivan luontaisestikin ajan oloon riittävästi!
Muu	muu	Hyvää kesää!
Muu	muu	Kävimme tässä kohteessa kesämökiltämme. Tulemme varmasti uudestaan retkeilyreiteille, tämänpäiväinen oli vain tsekkauskäynti.
Muu	muu	Tulin tutustumaan mahdollisuuksiin tuoda eräopasryhmä Eerikkälästä alueelle opintomatkalle.
Muu	muu	Puusto on hieno, mutta vähän pieni.
Muu	kehittämisehdotus	Tie Spitaalijärvelle kaipaa lanausta.
Muu	kehittämisehdotus	Tienvarsiopasteet voisivat olla paremmat Kangasjärveltä tultaessa.
Muu	kehittämisehdotus	Päällyste Lauhansarveen. Lisäisi varmasti kävijämäärää.
Muu	valitus	En löytänyt karttoja tästä kyselystä.
Muu	valitus	Tämä kysely oli liian pitkä.
Muu	kehu	Siistiä ja ihanaa täällä aina retkeillä :-)
Muu	kehu	Oli mukavaa, vaikka sattuikin nämä tulvat. Kiitos! :-)
Muu	kehu	Kivaa oli T: Elina 10 v.
Muu	kehu	Kiitos!
Muu	kehu	Näissä maisemissa olen retkeillyt ja yöpynyt 45 vuoden ajan ja into siirretty pojalleni, onneksi.
Muu	kehu	Poikettiin matkalla! Kannatti käydä.
Muu	kehu	Ihana syysloma, kaunista!
Muu	kehu	Nyt oli hieno tykkylumen peittämä talvimaaisema!
Muu	kehu	Maaliskuun upeat maastot on itse koettava.

Aineiston kerääjä täyttää:

numero	paikka	kävijä	haastattelija	posti	nimikirjaimet	pvm	kellonaika

METSÄHALLITUS

Lauhanvuoren kansallispuisto

Kävijätutkimus 2012

Täyttöohjeet:

Kävijätutkimuksella kerättävää tietoa käytetään hyväksi Lauhanvuoren kansallispuiston kehittämisessä. Toivomme Sinun vastaavan tämän lomakkeen jokaiseen kysymykseen huolellisesti ja pyydämme ottamaan huomioon seuraavat ohjeet:

1. Lue kysymykset huolellisesti.
2. Vastaa kysymyksiin **henkilökohtaisesti** merkitsemällä yksi rasti vastausympyrään (○). Niissä kysymyksissä, joissa on mahdollista valita useampi vaihtoehto, merkitse vastauksesi vastausruutuihin (□). Joissakin kysymyksissä pyydetään kirjoittamaan vastaus.
3. Kysymykset koskevat **ainoastaan tämänkertaista käyntiäsi** Lauhanvuoren kansallispuistossa (kartta 1) ja joissain kohdin myös sen lähialueella (kartta 2).
4. Palauta täytetty lomake aineiston kerääjälle tai sille osoitettuun paikkaan.
5. Lisätietoja antaa Heli Saari, puh. 040 6757 363 (heli.saari@metsa.fi) tai Hannamaria Potila, puh. 040 581 3592 (hannamaria.potila@metsa.fi).

KIITOKSET ETUKÄTEEN!

1. Milloin saavuit Lauhanvuoren kansallispuistoon (ks. kartta 1)?

päivämäärä _____ ja kellonaika _____

2. Kuinka kauan oleskelit tai aiot oleskella tällä käynnilläsi...

a. Lauhanvuoren kansallispuistossa (ks. kartta 1)?

(vastaa joko vuorokausina tai tunteina)

noin _____ vrk *tai* _____ tuntia

b. yhteensä Lauhanvuoren kansallispuistossa ja sen lähialueella (ks. kartta 2)?

noin _____ vrk *tai* _____ tuntia

- Asun vakituisesti lähialueella (Kauhajoki, Isojoki, Honkajoki) → Siirry kysymykseen 3a.

→ Jos vastasit edelliseen kysymykseen (2b) **enemmän kuin 1 vrk**, niin kuinka monta kertaa olet vierailnut tai suunnittelet vierailevasi Lauhanvuoren kansallispuistossa tämän matkasi aikana?

_____ kertaa

3. Jos yövyit tai aiot yöpyä... (muussa tapauksessa siirry kysymykseen 4)

a. Lauhanvuoren kansallispuistossa (ks. kartta 1), niin montako yötä vietit tai vietät...

asuntoautossa tai -vaunussa _____ yöstä omassa majoitteessa (telta tms.) _____ yöstä

muualla, missä? _____ yöstä

b. Lauhanvuoren kansallispuiston lähialueella (ks. kartta 2), niin montako yötä vietit tai vietät...

vuokramökissä _____ yöstä leirikeskuksessa _____ yöstä

omassa mökissä _____ yöstä maatilamajoitus- sessa _____ yöstä

asuntoautossa tai -vaunussa _____ yöstä _____

muualla, missä? _____ yöstä

- Asun vakituisesti lähialueella

4. Missä päin Lauhanvuoren kansallispuistoa vierailit tai suunnittelet vierailevasi tällä käynnilläsi (ks. kartta 1)?

(merkitse tarvittaessa useampi kohta)

- Rantapolku
 Lauhanvuoren näkötorni
 Spitaalijärvi
 Kivijata
 Kaivolampi
 muualla, missä? _____

5a. Millä kulkuneuvoilla matkustit kotoasi Lauhanvuoreen?

(merkitse kaikki käyttämäsi kulkuneuvot)

- 1 henkilöauto 5 juna
 2 henkilöauto ja asuntovaunu 6 lentokone
 tai matkailuauto
 3 linja-auto 7 moottoripyörä
 4 tilausbussi (ryhmämatka) 8 polkupyörä
 99 muu, mikä? _____

5b. Mitä yllä valitsemistasi kulkuneuvoista käytit viimeksi? Merkitse numero → _____

6. Minkälainen on seurueesi tällä käynnilläsi Lauhanvuoren kansallispuistossa?

olen yksin → siirry kysymykseen 8.

seurueen koko yhteensä _____ henkilöä
 (vastaaja mukaan luettuna)

joista alle 15-vuotiaita? _____ henkilöä

alle 15-vuotiaiden syntymävuodet _____
 (jos kaikki lähes saman ikäisiä,
 ilmoita yleisin syntymävuosi) _____

liikuntaesteisiä? _____ henkilöä

7. Mistä seurueesi pääosin koostuu tällä käynnilläsi Lauhanvuoren kansallispuistossa?

(valitse parhaiten kuvaava vaihtoehto)

- oman perheen jäsenistä
 muista sukulaisista
 ystävistä
 työtovereista
 koululuokasta
 päiväkotiryhmästä
 opiskeluryhmästä
 eläkeläisryhmästä
 ohjelmanpalveluyrityksen asiakkaista
 kerhosta, yhdistyksestä tms.
 jostakin muusta, mistä? _____

8. Mikä Sinulle oli tai on tärkeää tällä käynnilläsi Lauhanvuoren kansallispuistossa?

(vastaa jokaiseen kohtaan)

(5 = erittäin tärkeää, 4 = melko tärkeää, 3 = ei kumpaakaan, 2 = ei kovin tärkeää, 1 = ei lainkaan tärkeää)

	erittäin tärkeää	5	4	3	2	1	ei lainkaan tärkeää
luonnon kokeminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
maisemat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
mahdollisuus olla itseksensä	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
henkinen hyvinvointi	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
poissa melusta ja saasteista	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
rentoutuminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
tutustuminen uusiin ihmisiin	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
yhdessäolo oman seurueen kanssa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
aikaisemmat muistot	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
alueeseen tutustuminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
luonnosta oppiminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
omien taitojen kehittäminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
kuntoilu	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
jännityksen kokeminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

9a. Mitä pääasiassa teit tai aiot tehdä Lauhanvuoren kansallispuistossa tällä käynnilläsi?

(merkitse tarvittaessa useampi vaihtoehto)

- 1 kävely 12 kasviharrastus 27 lumikenkäkävely
 2 sauvakävely 13 opetukseen liittyvät käynnit 35 maastoratsastus
 3 lenkkeily 15 luontovalokuvaus 44 hirvenmetsästys
 4 retkeily 16 partioetki 54 maiseman katselu
 5 luonnon tarkkailu 17 leirikoulu 56 luonnosta nauttiminen
 6 eväsretkeily 18 koiran kanssa ulkoilu 82 maastoruokailu
 7 pyöräily 19 suunnistus 83 luontopolkuun tutustuminen
 9 lintuharrastus 20 telttailu tai muu leirytyminen maastossa 86 opastettu retki
 10 marjastus 22 murtomaahiihto laduilla 91 yrityksen, yhdistyksen tms. vierailu
 11 sienestys 23 murtomaahiihto latujen ulkopuolella 999 muu, mikä? _____

9b. Mikä valitsemasi vaihtoehto oli tai on mielestäsi kaikkein tärkein tällä käynnilläsi? numero → [_____]

10a. Mitä mieltä olet käyttämiesi palveluiden, rakenteiden ja ympäristön laadusta ja määrästä tämänkertaisella käynnilläsi Lauhanvuoren kansallispuistossa?

Vastaa jokaiseen kohtaan ja arvioi tällä käynnillä käyttämäsi palvelun tai rakenteen laatu. Mikäli et ole käyttänyt palvelua tai rakennetta tällä käynnilläsi, jätä laadun arviointikohta tyhjäksi ja rasti vaihtoehto "en ole käyttänyt palvelua". Palvelun tai rakenteen määrän voit arvioida aina.

Laadun arviointi asteikolla 5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono

Määrän arviointi asteikolla 3 = liian suuri, 2 = sopiva, 1 = liian pieni, eos = en osaa sanoa

	käyttämäni palvelun, rakenteen tai ympäristön LAATU					en ole käyttänyt	palveluiden tai rakenteiden nykyinen MÄÄRÄ				eos		
	erittäin hyvä	5	4	3	2		1	erittäin huono	liian suuri	3		2	1
pysäköintipaikat		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
lähialueen tiestö		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
reittien opastetaulut		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
polku- ja/tai latureitistö		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
reitti- ja/tai latumerkinnot		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
huolletut tulentekopaikat		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
polttopuut huolletuilla tulipaikoilla		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
yleisökäymälät alueella		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
jätehuollon toteutus ja ohjaus		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Telttailupaikat		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Keittokatokset		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
esitteet ja opaskirjat		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lauhanvuoren luontoon.fi-sivut		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Maantiensuunnitustiedot		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Näkötorni		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
reittien ja rakenteiden turvallisuus		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
yleinen turvallisuus		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
yleinen siisteys		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
maiseman vaihtelevuus		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
jokin muu, mikä?		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

10b. Kuinka tyytyväinen olet kokonaisuudessaan Lauhanvuoren kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden MÄÄRÄÄN?

(5= erittäin tyytyväinen, 4=melko tyytyväinen, 3=ei kumpikaan, 2=melko tyytymätön, 1=erittäin tyytymätön)

5 4 3 2 1

erittäin tyytyväinen erittäin tyytymätön

11. Täyttyivätkö tähän käyntiin Lauhanvuoren kansallispuistossa liittyvät odotuksesi seuraavien asioiden suhteen?

(5 = erittäin hyvin, 4 = melko hyvin, 3 = keskinkertaisesti, 2 = melko huonosti, 1 = erittäin huonosti)

	erittäin hyvin	5	4	3	2	1	erittäin huonosti
Luonnonympäristö	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Harrastusmahdollisuudet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
reitit ja rakenteet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

12. Onko Lauhanvuoren kansallispuisto tällä matkalla...

matkasi ainoa tai tärkein kohde?

yksi matkasi suunnitelluista kohteista?
Muita kohteita ovat:

ennalta suunnittelemaan kohde matkan varrella?
Matkasi pääkohde/pääkohteet ovat:

13. Rahankäyttö

Oletko käyttänyt tai aiotko käyttää rahaa tähän matkaan liittyviin erilaisiin menoihin Lauhanvuorella tai sen lähialueella (ks. kartta 2)?

kyllä (→ vastaa alla oleviin kysymyksiin)
 en (→ siirry kysymykseen 14)

Ilmoita rastittamalla, arvioitko tässä
 henkilökohtaiset kulusi sekä osuutesi seurueen yhteisistä kuluista
VAI
 perheen tai seurueen kokonaiskulut.

Ilmoita alla (kohdat a-g), paljonko tähän matkaan liittyviä kuluja sinulla on ollut ja arviolta tulee olemaan Lauhanvuorella **ja sen lähialueella**. (Kirjaa riville 0 (nolla), jos sinulla ei ole kyseiseen kohtaan kuuluvia kuluja.)

a. polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset	_____ €
b. paikallismatkojen kustannukset (esim. paikalliset bussi- tai taksimatkat)	_____ €
c. ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	_____ €
d. kahvila- ja ravintolaostokset	_____ €
e. majoittuminen	_____ €
f. ohjelma- ja virkistyspalvelut (esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin)	_____ €
g. muut menot (esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat)	_____ €

14. Kuinka usein olet käynyt Lauhanvuoren kansallispuistossa ennen tätä käyntiä?
(vastaa kaikkiin soveltuviin kohtiin)
tämä on ensimmäinen kerta → siirry kysymykseen 15
viimeisen vuoden aikana _____ kertaa
milloin ensimmäisen kerran? Vuonna _____
milloin viimeksi? Vuonna _____

15. Onko jokin seuraavista asioista häirinnyt Sinua tämänkertaisella käynnilläsi Lauhanvuoren kansallispuistossa? (vastaa jokaiseen kohtaan)

(5 = ei lainkaan, 4 = melko vähän, 3 = kesinkertaisesti, 2 = melko paljon, 1 = erittäin paljon)

	ei lain- kaan	5	4	3	2	1	erittäin paljon
maaston kuluneisuus		☐	☐	☐	☐	☐	
maaston roskaantuneisuus		☐	☐	☐	☐	☐	
luonnonympäristön käsittely		☐	☐	☐	☐	☐	
liiallinen kävijämäärä		☐	☐	☐	☐	☐	
muiden kävijöiden käyttäytyminen		☐	☐	☐	☐	☐	
jokin muu, mikä? _____		☐	☐	☐	☐	☐	

16. Pysyvän asuinpaikkasi postinumero ja asuinkuntasi?
[_ _ _ _ _] _____

17. Sukupuoli?
 mies nainen

18. Syntymävuosi?
[_ _ _ _ _]

19. Ammatillinen koulutus? (merkitse korkein taso)

ammattikoulu
 opistotasoinen tutkinto
 alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto
 ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto
 ei ammatillista tutkintoa

20. Mistä sait tietoa Lauhanvuoren kansallispuistosta?
(voit merkitä useamman vaihtoehdon)

Metsähallituksen luontokeskuksesta tai asiakaspalvelupisteestä
 tuttavilta, ystäviltä tai sukulaisilta
 Lauhanvuoren luontoon.fi-sivuilta
 muilta www-sivuilta
 facebook
 esitteistä tai oppaista (retkeilyopas ym.)
 TV / radio-ohjelmista tai lehtiartikkeleista
 seudun matkailutoimistosta tai matkailufosta
 alueen yrityksiltä (esim. ohjelmapalvelut, majoitus)
 Kartoista
 paikka on minulle entuudestaan tuttu
 muualta, mistä? _____

KIITOS VASTAUKSISTASI!
Mikäli haluat esittää muita ajatuksiasi, kirjoita niitä tähän.

Uusimmat Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisut

Sarja A

- No 203 Kuntsi, S. & Toivanen, T. 2013: Lahopuun lisäyksen vaikutus kovakuoriaislajistoon. 34 s.
- No 204 Niemi, M. & Nyman, M. 2013: Valkohäntäpeuran ekologiset ja sosiaaliset vaikutukset Tammisaaren saariston kansallispuistossa ja sen lähialueilla. 52 s.
- No 205 Niemi, M. & Nyman, M. 2013: Vitsvanshjortens ekologiska och sociala verkningar i Ekenäs skärgårds nationalpark och dess närområden. 50 s.
- No 206 Trafix oy 2013: Sipoonkorven kansallispuiston liikenneselvitys. 53 s.

Sarja B

- No 189 Kyrönviita, M. 2013: Helvetinjärven kansallispuiston kävijätutkimus 2012. 63 s.
- No 190 Sutela, J. 2013: Itäisen Suomenlahden kansallispuiston kävijätutkimus 2012. 61 s.
- No 191 Olin, K. 2013: Kevon luonnonpuiston kävijätutkimus 2013. 70 s.
- No 192 Weckman, A. 2013: Besökarundersökning i Ekenäs skärgårds nationalpark 2012. 41 s.
- No 193 Nyström, J. & Kempe, R. 2013: Kundundersökning i Ekenäs naturum 2012. 40 s.
- No 194 Korkalainen, H. 2013: Petkeljärven kansallispuiston kävijätutkimus 2011. 48 s.
- No 195 Sutela, J. 2014: Valkmusan kansallispuiston kävijätutkimus 2012. 51 s.
- No 196 Kyrönviita, M. 2014: Seitsemisen kansallispuiston kävijätutkimus 2012. 69 s.
- No 197 Isoviita, J. 2014: Liminganlahden luontokeskuksen asiakastutkimus 2013. 43 s.
- No 198 Metsähallitus 2014: Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien tilinpäätös ja toimintakertomus 2013. 69 s.
- No 199 Konttinen, T. 2014: Lauhanvuoren kansallispuiston kävijätutkimus 2012–2013. 56 s.
- No 200 Konttinen, T. 2014: Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuiston kävijätutkimus 2012–2013. 53 s.
- No 201 Konttinen, T. 2014: Hämeenkaan harjoitus- ja monikäyttöalueen kävijätutkimus 2012–2013. 62 s.
- No 202 Konttinen, T. 2014: Lauhanvuoren, Kauhanevan–Pohjankankaan ja Hämeenkaan yritystutkimus 2013. 64 s.

Sarja C

- No 126 Metsähallitus 2013: Simpsiön Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma 2012–2027. 94 s.
- No 127 Vuorinen, J., Sorakunnas, E. & Högmänder, J. 2014: Öron luontomatkailun kehittämissuunnitelma. 53 s.
- No 128 Metsähallitus 2014: Etelä-Konneveden suojelualuekokonaisuuden hoito- ja käyttösuunnitelma. 135 s.
- No 129 Konttinen, T. 2014: Lauhanvuoren, Kauhanevan–Pohjankankaan ja Hämeenkaan luontomatkailusuunnitelma. 89 s.

ISSN-L 1235-8983
ISSN (verkkojulkaisu) 1799-5388
ISBN 978-952-295-062-8 (pdf)

julkaisut.metsa.fi